ميــم

میم

چار نەما.. دواجار «گوڵناز»م تەڵاق دا.. دوای بیستو حەوت ساڵ لێکدی جیا بووینەوە، خۆیو هەر سێ کچەکانم لەسەر ماڵەکە مانەوە.. دەبووایە من ماڵەکە جێبێڵم.. جێمهێشت.. تا ئێستا شتی وات نەبیستووە، هەمیشە پیاو ژن تەڵاق دەداو خۆی لەسەر ماڵەکە دەمێنێتەوە، لەوانەیە ژنێکی دیکە بێنێ، ژنێکی ناسكو نازدارو منداڵتر، دادگاش بڕە پارەیەك بۆ ژنەکە دەبڕێتەوە.. ئەمیش دەچێتەوە ماڵەباوانی.. خاڵوانی.. بەڵام من نەء.. وام نەکرد.. منێکی نووسەر.. خاوەن بیروباوەڕی سەیرو سەمەرە.. هەڵبەتە لای ئێوەمانان سەیرو سەرمەرە، دە ساڵ بەر لە جیابوونەوەمان هەرچیم هەبوو.. خانووەکە.. تفاقی نێو ماڵ.. بگرە دەرزیو شقارتەکانیشم لەسەر ژنەکەم تاپۆ کرد.. وەك ئێستا نەبووین.. نایشارمەوە.. بە حەز لێکردن هێنام.. جاران یەکدیمان خۆش دەویست.. وا بزانم.. ئەوە چوار پێنج ساڵە ئەم نەخۆشییە گرانە بە تەواوی پەکی خستووم.. نایشارمەوە.. هیلاکی کردووم.. لە ناوك بەژێرەوە ئیفلیجی کردووم.. نایشارمەوە لە پیاوەتی خستووم، جاران سیسەمێکی گەرمو نەرم کۆی دەکردینەوە.. ئێستا سڕوسارد وەك دەمی مردوو، گوڵنازیش هێشتا تەڕو هەوەس بزوێنە.. لە ناوەوە خەم دەیخواردم.. بەڵام چی بکەم..؟ پێم وت:

((گوڵناز.. هەقت لە من نەبێ.. بۆ کوێ دەچیت بڕۆ..)) خۆیو کچەکانم زوو زوو دەچوونە دەرێ، هەقیانە، ماڵەکەی لێ ببوو بە دۆزەخ.. خۆ هەر ئەوان نین.. تەنها من نەبێ.. لە پەلوپۆ کەوتبووم.. بە چوار دەورما دەیەها قەڵاتو منارەم لە کتێب دروست دەکرد.. دروستم دەکردنو دەڕووخان، من ئێستاش گوڵنازم خۆش دەوێ، جارانو ئێستاش بۆی دەگریم، جاران بۆ خۆشەویستی فرمێسکم هەڵدەڕشت، ئێستا بۆ ناپیاوەتی پڕ لە شەرمو دەماری مردووی خۆم دەگریم، ئای لەو نامە جوانانەی کە بۆم دەنووسی، دوای هەر نامەیەك وڕو کاس دەبوو.. گوڵناز مامۆستایە.. منیش فەرمانبەرێکی خانەنشین.. چۆن ئەو حەزە گەرمە وا سارد بۆوە، خۆم دەخۆمەوەو بەدزیییەوە دەگریم.. گریان گریانی ناخ.. خۆ دەزانم گوناهی خۆم نییە، لە ژیانما بیرم لەوە نەکردبۆوە.. کێ دەیووت: دووچاری نەخۆشییەکی وا کوشندە دەبم.. دەیەها پزیشکم بەسەر کردەوە.. بەغداو بەسراو موسڵ، خۆماڵیو بیانی.. سەرەتا گوڵناز دەیووت: ((ئەمین.. خەم مەخۆ هەر چاك دەبیتەوە..!)) منیش بە قەهرەوە دەمووت:

((گوڵناز.. ناخۆشە.. تۆش ئافرەتیت.. گوناهە لەگەڵ..)) دەستە ناسکەکەی دەخستە سەر دەممو بە درۆو حەسرەتێکەوە دەیووت:

((وا نەڵێی.. عەیبە.. منو تۆ پیر بووین..!)).

((من ئا.. بەڵام تۆ هێشتا ماوتە..)).

((ئەمین.. رۆحەکەم.. ژیانی نێو نوێن هەموو شتێك نییە..)).

منیش لە دڵی خۆمدا هەر وام دەووت.. جگە لە بەیەکەوە نووستن خۆشەویستی، میهر، سۆز، بەزەیی، یادگاری تاڵو شیرین، هیواو ئاواتو خەوبینین هەن، سێ کچی جوانو جحێڵ.. بەڵام.. دەشمزانی لەش شتێکە فەراموش ناکرێ، گاڵتە بە ترپەی دڵو گەرمی خوێنو دەماری پیاو..

موچڕکی ئافرەت ناکرێ، تۆ کە یەکێکت خۆش دەوێ.. دەستەکانت دەکەونە کار.. نامەی بۆ دەنووسیت، دەستی دەگری.. دەستی بۆ هەڵدەبڕی، لە باوەشێی دەکەی، پەنجەکانت سەفەری خۆش بە نێو پێچو لوولی قژیدا دەکەن، دوگمەی سەر سینەی دەترازێنیت، تۆ کە یەکێکت خۆش دەوێ.. بەم دەمو لێوو زمانە قسەی بۆ دەکەی.. هەر بەو لێوانەش شیعری بۆ دەخوێنیتەوە، گلەیی لێدەکەی، ماچی دەکەی، بە هەردوو چاو سەیری قەدو بالآی، سەرو پرچی، نەرمایی گوێی، لووتی، دەمو لێوی، گەردنی، جلوبەرگی دەکەی، هەر بەو دوو چاوانە بۆی دەگریتو.... خۆشەویستی بە تەنها ڕۆحیانەت نییە، جوانترین وێنەش لەم دونیایەدا جووتبوونی دوو دڵدارە.. لەسەر یەك پێخەف، لەسەر یەك قەرەوێلە، لەسەر یەك زەوی، دەست لەملانێ لەگەڵ ئەو کەسەی خۆشت دەوێ وەك ئەوە وایە گوێ لە پارچە مۆسیقایەکی ناسك بگریت، یان سەما بکەیت.. یان لە هاویندا مەلە لە ڕووبارێکی نێو شاخان بکەی، توانەوەی دوو عاشق لە توانەوەی شەکرو شیر دەچێ، سەهۆڵ لەنێو ئاو، خوێ لە دەریادا، ئای کە سەفەرێکی خۆشە.. فڕینێکە ڕووەو ئاسمانی بێ کۆتایی، ئەوە نەما.. بووم بە دەمارێکی سستو مردوو.. هێدی هێدی گوڵناز گۆڕا.. ڕقیش ڕەنگی خۆی هەیە.. ئەو ڕەنگەم لە چاوانیا دی، پتر لە جاران دەچووە دەرەوە.. پرسە، ئاهەنگ، ژنو ژنخوازی، میوانداری.. تا دەهات پتر بە مۆنی سەیری دەکردم، هەستم دەکرد گڕکانێك لە ناخیدا دەکوڵێ، هەر ڕۆژێکەو دەتەقێتەوەو من دەکوژێو ماڵەکەش کاول دەکا، هەندێ جار سەعاتێك بەسەر تەلەفونەکەوە دەوەستا.. بە چرپەوە دەدوا.. چۆن گومان سەرم نەخوا..؟ کەمتر دەهاتە لام، خۆ گەر داوای شتێکم لێبکردبایە.. پاکەت، شقارتە، پیاڵە چایەك، پەرداخە ئاوێك، کتێبێك.. دەرمانەکانم.. نەیدەهێنا.. یان درەنگ دەیهێنا، یا لە دوورەوە.. وەك ئەوەی

پارچە نانێك بۆ سەگێك هەڵدەی.. شتەكانی بۆ فڕێ دەدام.. سەرەتا بە پێی پێشنیاری پزیشك هەردوو قاچمی دەشێلا.. دوای ماوەیەك بێزار بوو.. پێی وتم:

((ئەمین.. واز لەم قاچ شێلانە بێنە.. باپیرم لە گۆڕ زیندوو بێتەوە.. تۆ هەڵناسیتەوە سەر پێ..)).

سەرەتا دەستی دەكردە ملم، ماچی دەكرم، خۆی تێهەڵدەسوییم، لەگەڵما رادەكشا.. كە زانی دەمارەكانم سست‌و مردوون، خوێنێكی ساردیان تیا مەییوە.. پێخەفەكەی جیا كردەوە، لە ساڵی یەكەمی نەخۆشییەكەم هەر لە هەمان ژوور بەیەكەوە دەخەوتین، ساڵی دووەم پێخەفەكەی دوور خستەوە، ساڵی سێیەم لە ژووری نووستن باری كردو چووە ژوورێكی تر، تەنیا مامەوە، تا درەنگی شەو دادەنیشتم، دەیەها كتێب‌و دەفتەرو پەڕەكاغەزو قەڵەمم دەخستە بەردەمم.. كتێبی هەمەڕەنگ‌و بابەت.. سەرەتا حەزم لە فەلسەفەو مێژوو دەكرد، وەلێ نەخۆشی‌و لەجێكەوتنم وایان لێكردم حەز بە خوێندنەوەی رۆمان بكەم.. رۆمان لەنێو ئەو چوار دیوارەدا دەریدەهێنام، سەفەری خۆشی پێدەكردم، سواری ئەسپی رۆمانێك دەبووم‌و دونیا دەگەڕام، شاخ‌و كێو دەربەندەكان، پێدەشت‌و بیابانەكان، كانی‌و جۆگەلەو رووبارو دەریاو ئۆقیانووسەكان، وڵاتان.. میللەتان.. كۆشكی بلوورینی سەدەها دڵی ئاوەدان، كەلاوەی رووخاوی نێو ناخی هەزارەها ژن‌و پیاوی بێ ناوونیشان، خەمی خۆم.. هی خەڵكی، سەركەوتن‌و بەزین، چیرۆك‌و رۆمان ببوونە دوو باڵی ئەو سیمرخەی سواری پشتی دەبووم‌و دەیبردمە حەوت تەبەقەی ئاسمان، لەتاو تەنیایی خۆم قسەم لەگەڵ نووسەرەكان دەكرد.. ئەوانەی سەدەها ساڵە مردوون.. دەیەها ساڵ.. خۆم دەدواند.. دۆستۆیڤسكی — م زۆر دەدواند.. كەس وەك ئەو چیرۆكی داڕووخان‌و نەهامەتی مرۆڤ ناگێڕێتەوە،

زوو زوو.. تکام لێدەکرد میوانم بێ.. دڵی نەدەشکاندم.. دەهات، هەفتەی وا هەبوو دە جار لەگەڵ راسکۆلینکۆف‌و برایانی کارامازۆف بەشەڕ دەهاتم.. بەشەڕ دەهاتین‌و ئاشت دەبووینەوە، «دی. ئێچ. لۆرانس» منی کوشتبوو.. رۆژێکیان تووڕە بووم‌و پەرداخێکم تێگرت.. بوو بە سەد پارچە.. گوڵناز پارچەکانی گەسك داو تا ئێوارەش نەیبڕییەوە:

« - هیچ گومانی تێدا نییە.. تۆ تێکچووی..!»

ئەو کافرە بایەخێکی زۆر بە خوێن‌و گۆشت دەدا، لای ئەو خوێن لە عەقڵیش بەتین‌و تاوترە.. ئەو مالۆس دایکە وای لێکردم لە ئادەمیەتی خۆم بکەومە گومان، لەش‌و بیر بەیەکەوە گرێ دەدا، بایەخێکی زۆر بەو سەگە سوورەی نێوگەڵ دەدا.. ئەو سەگە سوورەی بۆ هەمیشە دەلوورێنێ.. منیش.. بۆ نەگبەتی.. ئەو سەگە سوورەم نەك هەر نووستووەو وەئاگا نایە.. بەڵکو تۆپیوە.. بێچارە بووم.. قسەم لەگەڵ هەموویان دەکرد.. ئەوان تاکە هاوڕێیەکی بێدەنگ‌و هێمن‌و هۆشمەندی من بوون، شاگەشکە دەبووم.. لە ژوورەکەمدا.. دەریایەکی پان‌و پۆڕم دەهێنایە بەرچاوم.. لەمی ژێر خۆرەتاوی زیوین، زۆربا — م دەدی سەمای دەکرد، دەگریام‌و دەمووت: زۆربا دەستم بگرە.. خۆت بخە ژێر باڵم‌و با هەستمەوەو لەگەڵتا بکەومە سەما.. سەمایەکی شێتانە، ئەویش دەستی دەگرتم، بەرزی دەکردنەوە.. پەنجەکانی لەسەر سەنتوورەکە ئاگریان دەکردەوە.. مۆسیقا دەبوو بە خوێن‌و دەمارەکانمی گەرم دەکردنەوە.. لە کەنار دەریای پڕ لە نەهەنگ‌و ماسی سەرمەستانە سەمامان دەکرد، هەردوو بەیەکەوە، وەك میزراح دەخولاینەوە.. خۆمان هەڵدەدا.. وا بە دڵ.. لەوە دەترسام هەر جارێکەو بەرەو بەرزایی هەڵفڕین‌و ئیتر ون بین‌و جارێکی تر گڵ‌و ئاو نەبینینەوە.. کەچی لەناکاو زرنگەی تەلەفون.. تەقەی دەرگا.. هاوارێکی گوڵناز.. قریوەی یەکێ لە کچەکانم وەئاگای دەهێنامەوە،

«زۆربـا» رایـدەکردو وەك مـەلێکی مانـدوو لەسـەر رەفـەی کتێبخانەکـەم هەڵدەنیشتو جووکەی نەدەکرد، سەیری قاچەکانی خۆم دەکرد کە تا ئەو حەڵە لە لمی سەر کەناری دەریایەکدا نوقم ببوون.. دەمدی.. دوو پێی زەردو بێ خوێنم دەدی، لە دڵەوە دەکوڵاو قوڵپی گریانێك وەك مەنجەڵی ساوار لە هەناومدا دەکوڵا، رۆژ تا ئێوارە ژوورەکەمیان ئاوەدان دەکردەوە.. شەوانیش بەیەکـەوە دەنووسـتین.. هەمووشـیان وەك خـۆم بێـوەمێرد بـوون.. دۆستۆیڤسکی.. تۆلستۆی.. تۆرگینێڤ.. کافکا.. زۆلا.. بەلزاك.. مۆپاسان.. جـۆیس.. دیکنـز.. پرۆسـت.. شـتاینبك.. لـۆرانس.. لەگـەڵیانا دەگریـامو پێدەکەنیم، رۆژێکیان پێیان وتم:

«ئەمین.. تۆ کە کەوتووی بۆ رۆمانێك لەسەر خۆت نانووسیت.. لەو باوەڕەداین شاکارێکی جوانی لێدەردەچێ..».

وتم: «بە گوێتان دەکەم..».

لەو رۆژەوە کەوتمە نووسینەوەی یاداشتەکانم، بە دزییەوە، بێ ئەوەی گوڵناز پێبزانێ، لەزەتێکی زۆرم لەو بەزمە کرد، گەڕامەوە سەردەمی منداڵی.. نەبوونیو برسیەتی.. هەرزەیی پڕ لە ترسو شەرمو گومان.. ماوەیەکی نەبرد سەدەها لاپەڕەم رەش کردەوە کە ناکرێ کەس بیبینێ.. وازم هێنا.. ئەمجارەیان چیرۆکی خۆمو گوڵنازم نووسییەوە.. چیرۆکی حەزو تێکشکان.. وازم هێنا.. کەوتمە نووسینەوەی ئەو بارە نالەبارەی ئێستام.. ئیفلیجیو.... تلانەوەی هەمیشەیی رۆژو شەوانم، رقێکی زۆرم بارانـدە سەر ئافرەت.. گەرچی تا ئەو حەڵەش لای من ئافرەت کانگای میهرو سۆز بوو، خوای خۆشەویستی، بێ گوناه.. گەورەو پیرۆز.. ئاسمانو زەوی.. مێژوو زوڵمێکی گەورەیان لێکردووە، کەوتمە گومانو دڵەڕاوکێ.. لە نێوان ئەو راستییەی دەیزانمو لە نێوان پەیوەندی ناڕێکی خۆمو گوڵناز، زۆرم نووسیو زۆریشم

درِی، ناکرێ لەتاو مەینەتی خۆم جنێو بە هەموو ئافرەتەکانی دونیا بدەم، من تەنها حاڵەتێکم.. حاڵەتێکی کەمو دەگمەن، نابمە یاساو دەستووری ژیان، ئازارەکانیش تایبەتن بە بوونی خۆم، ناکرێ لەتاو نەبوونی خۆشەویستیو دابڕانم لە خۆشی هەموو دونیا بسڕمەوە.. بەڵام ئاخ.. ئازاری تاکە کەسێکیش گاڵتەی پێناکرێ.. ئەی گەر ئەو کەسەش نووسەرێکی وەك منیش بێ، کە ناوو دەنگێکم هەبێ، خەڵکێکی بێشوماریش بمناسن، زۆربەی هاوڕێکانیشم.. ئەوانەی نووسەرنو ئەوانەی نووسەریش نین.. دڵنیان لەوەی خۆم دەخۆمەوە، هەندێکیان ئاگاشیان لەوەیە گوڵناز بە تەواوەتی لێم لالووتە، دەشزانن من...... هیچ.. سێ چوارێکیان زوو زوو سەرم لێدەدەن، باسی دوا کتێبو چیرۆكو رۆمانو رەخنەو شەڕو جنێوو.. دوا پێكو دوا... دوا شتی ئەم دونیایەم بۆ دەکەن.. زوو زووش تەلەفونم بۆ دەکەن.. وا بزانم هەندێکیان چاویان بڕیوەتە گوڵنازو حەزیشی لێدەکەن، وتم: هێشتا تەڕو هەوەس بزوێنە.. خۆ دەشزانن ماینێکی ماندووەو سوارەکەی لە بیابانێك کەوتووە.. ماینی تینووش نەك هەر لە کانیو رووبار.. بگرە لە زەلکاویش دەخواتەوە، لە رێگەی منو شیعرو چیرۆكو رۆمانەوە زۆر لە برادەرانم دەوروخولی دەدەن.. بێدەنگ بوومو خۆم دەخواردەوە.. شوکر هوشیار بووم.. چارم نەما.. دوا جار تەڵاقم دا.. بێزاری کردم.. وای لێهات خۆیو کچەکانم سەفەری دووریان دەکرد، بەغدا، بەسرا، موسڵ.. ناچار بۆ چەند شەوێك دەچوومەماڵی «ئەنوەر»ی برام.. دواجار.. ئەو ساڵە.. خۆیو هەردوو کچە گەورەکانم چوونە «بولغاریا».. وتم:

«گوڵناز.. حەز ناکەم بە تەنیا بچنە هەندەران..».

لێم هەڵگەڕایەوەو وتی:

«مەترسە.. خۆ دوێنێ نەهاتووینەتە شار..!».

((ئاخر خەڵكی بە خەراپە ناومان دێنن..)).

((گوو بە ریشی بابی خەڵكی.. بە دیار تۆوە شەقمان برد.. با تۆزێكیش بای باڵی خۆمان بەین.. كوفرە.. خۆ كوفر نییە..؟)).

بە دەم كڕوزانەوەیەكەوە وتم:

((پەلەتان نەكردایە منیش دەهاتم.. هیچ نەبێ لەوێ خۆم بە دكتۆرێك نیشان دەدەم..)).

لێم مۆڕ بۆوەو چاوە كاڵەكانی جوانیو میهریان تیا نەماو وتی:

((تۆ چارت نییە بەقوربان.. دكتۆرەكانی ئێرە هیوابڕاویان نەكردیت..؟)).

((ئاخر ئەوێ جیاوازە..)).

كەچی بەسەرمدا نەڕاندی:

((ئەمین.. ئێمە بۆ سەیرانو خۆشی دەچین.. نەك نەخۆشخانە..!)).

ئەوان رۆیشتن، كچە گچكەكەم مایەوە.. ناوناوە بە میهرەوەو ناوناوەش بە قێزو بێزەوە خزمەتی دەكردم، خەمو پەژارە لە رووخساری دەباری، خۆ دەبووایە یەكێكیان خزمەتی منی بكردبایە، ئیفلیجێكو ماڵێكی چۆڵیان نەوتووە.. سەرەتا ویستیان بمنێرنە ماڵی ئەنوەری برام..

وتم: ((ناچم.. ئەوان گوناهیان چییە مانگێك خزمەتی من بكەن..؟)) سكیشم بە كچە بچووكەكەم دەسووتا، زۆر بێزارو نیگەران بوو، دەم دەمیش بە نابەدڵییەوە دەیووت: ((باوكە.. خۆ دەبێ یەكێكمان خزمەتت بكا..)).

لە دڵی خۆمدا دەموت: ئەمین تۆ نووسەریت.. باوەڕت بە جیاوازی نێوان نێرو مێ نییە.. هەقی خۆیانە سەفەر بكەنو دونیا ببینن.. ئەوە نەبوو ئەو ساڵە تۆش چوویتە توركیاو بولغاریاو رۆمانیا.. با ئەوانیش چاویان بكرێتەوە.. ئیمڕۆش لەوەدا نەماوە.. زۆرن ئەو ئافرەتانەی بەتەنیا سەفەری هەندەران دەكەن.

هاتنەوە.. گۆچانێك‌و چەند كتێبێكیان بۆ من كڕیبوو.. ئینگلیزییەكەم هی ئەوە نەبوو ئەو كتێبانەی پێبخوێنمەوە، وەلێ سێ چوار جانتای پڕ لە شتومەكی ژنانەی كڕیبوو.. كراس، پاڵتۆ، چەكمە، گۆرەوی، مەمكدان، پێڵاو، ژێركراس، جۆرەها ملوانكەو گوارەو ئەنگوستیلە.. تەنها مرۆڤ نەبێ.. هەموو شتێكیان كڕیبوو، پێیان پێكەنیم.. لێم توورە بوون.. بێدەنگ بووم، بەر لەوەی تەڵاقی بدەم، بەر لەوە بە شەش حەوت مانگ هەمیشە تەلەفونم بۆ دەكرا، پلاكێكم راكێشاو تەلەفونەكەم لە ژوورەكەی خۆم بەست.. حەزم دەكرد لەگەڵ هاوڕێكانم بدوێم تا بزانم لە دەرەوە دونیا چ باسە.. تا دوا هەواڵی شارم پێبگا.. بەردەوام تەلەفونم بۆ دەكرا.. پێیان دەووتم:

«مامۆستا ئەمین.. ژنەكەت عیادەی كردۆتەوە..!».

دەمزانی مەبەستیان خەراپە، ناویان هەڵدەدا، دەنگێك زۆر بە هێمنی هەموو شتێكی بۆ باس دەكردم.. گەر تۆ زەلامێك بە كرێ بگریت وا وردو جوان خزمەتت ناكا.. ئەم دەنگە دەیووت:

«ژنەكەت لەگەڵ بازرگانێك دەستی تێكەڵ كردووە..!».

یان: «ئیسماعیل فەتاح – ی چیرۆكنووسیش پێی خەنی بووە..!».

هەر ئەو دەنگە دوای مانگێك پێی وتم: «گەر باوەڕ ناكەی هەر ئێستا وەرە كۆگاكەی – عەلی پشدەری –و تازە چوونە ژوورەكەی پشتەوە..».

وای لێهات دەنگەكان دەگۆڕان:

«كاكی نووسەر.. لەگەڵ گەوادی چۆنیت..؟».

دوو مانگی دیكەی بەسەردا رابرد.. رۆژێكیان نامەیەكم بە دەست گەیشت.. سەیرە.. مۆری بەغدای بەسەرەوە بوو.. تیایدا نووسرابوو:

«مامۆستا ئەمین.. دوای رێزو سڵاو..

ئەوەی بیستوومە راستە..؟

گوايه شارەكە خەنی بووە.. شتی وا هەیە.. من لە خۆت دەپرسم..؟

گوايه كچەكانيشت..؟

دڵسۆزت....

هاوڕێيەكی دێرين..

تێبينی: هەتا نەبوويتە مەخسەرە خۆت ئازاد كە..)).

تۆ بڵێی لە دڵەوە بێ يان گاڵتەم پێ بكا..؟

بە تەلەفون پێيان وتم:

((مامۆستا ئەمين — ی گەوهەرڕێژ.. زووكە هەتا نەمردووی چيرۆكێك لەسەر چيرۆكنووسێكی دەيیووس بنووسە.. دواجار.. چارم نەما.. بڕيارم دا تەڵاقی بدەم، تەڵاقم دا.. منماڵەكەم بۆ ئەوان بەجێهێشت، خۆ نەدەكرا من بمێنمەوەو ئەوان بچنە ئوتێل، خەڵكی شار زانيان من گوڵنازم تەڵاق دا، خۆم گران كردو وتم: دەچمە ئوتێلێك.. ئەنوەری برام شێتو هار بوو.. بردمييە ماڵیو خۆی سوور كردەوە:

((ئەمين دەتەوێ خەڵكی دەهۆڵم بۆ لێدەن.. پێم ناڵێی لە ئوتێلان كێ خزمەتت دەكا.. ئەگەر تێكچووی با بزانم.. ها..؟)).

بە نەرمیو شەرمنانە وتم: ((ئاخر خوا هەڵناگرێ.. مناڵەكانی تۆ خزمەتی من بكەن..!)).

بە تووڕەييەوە وتی: ((ئەمين.. پارە هەيە.. حەز دەكەی سێ كارەكەرت بۆ رادەگرم..)).

((ئاخر حەز ناكەم..)).

((گوێ بگرە ئەمين.. من لەبەر ناوی خۆم رێگەت نادەم بچيتە هيچ شوێنێكی تر.. با نەڵێن: ئەنوەر بەقەد جوولەكەيەكی هەيەو كەچی براكەی لە پەنا ديواران كەوتووە..)).

((کەیفی خۆتە کاکە..)).

((هەڵبەتە بە کەیفی منە.. ئەی خۆ بە عەقڵی تۆش بەڕێوە ناچم..)).

بە خەمو حەسرەتێکەوە وتم: ((عەقڵی من چییەتی..؟)).

((چۆن چییەتی..؟ کتێبو پارچە کاغەز عەقڵیان لا نەهێشتووی..!)).

((بۆ کاکە ئەنوەر بێ عەقڵی چیت لە مـن دیـوە..؟ یانـێ گـەر زەلام نـەبوو بە قۆنتەراتچییەکی دەوڵەمەند دەبێ بێ عەقڵ بێ..؟)).

((نەء.. مەسەلە ئەوە نییە..)).

((ئەی مەسەلە چییە..؟)).

((چ پیاوێکت دیوە خانووو بەرە لەسەر ژنەکەی تاپۆ بکا..؟)).

دواجـار کـە زانـیم هەرچـییەکی مـن دەیـزانم.. گـەر بیخەمـە بـەردەمی ئەنوەری برام بۆنی پێوە ناکا.. بێدەنگ بوومو وتم:

((راست دەکەی.. کاکە..!)).

بەڵێ.. راست دەکا.. بـە پێـی عـورفی ئـەم.. پـارەدار.. خـاوەنی سـێ سـەد گیرفان.. پیاوێکی رۆژهەلاتی دواکەوتوو.. نەك هـەر خـانوو، ئوتمبێـل، زەویو زار.. باخو بێستان.. بگرە ژنـیش مـوڵکی پیـاوە.. منـاڵەکان.. منـیش دەمزانـی وانییە.

بە هەزار قەرزو قۆڵە خانوویەکم کرد، بـە چـوار سـاڵ قـاتێکم نـەدەکرد، بە دوو ساڵ پێڵاوێك، پێیـان دەووتم: قاڵتاغـە فەنـدی.. چیرۆکنووسـی لەنگـە، لە دەمی خۆم دەگرتەوە، نە ئارەقو نە جگـەرە، دوای کڕینـی کتێبێـك گوڵنـاز حەشری پێدەکردم:

((ئەوەی بەم کتێبەی دەدەی برۆ خشتێکی پێبکرە..)).

خانووم تەواو کرد.. لە بەرهەتاوی زیوینی بەهارانو لەژێر شەستەبارانی زستاناندا دەدرەوشایەوە.. کە چووینە ناوی.. شەوێکیان دوای دەسـت لـەملانێ

میم

باسکم خستە ژێر سەری گوڵنازو بە کتوپڕی پێم وت:

((گوڵناز.. هەواڵێکی خۆش..!)).

((چیرۆکێکی تازەت نووسیوە..؟)).

((نەء..!)).

((ئەی چی..؟)).

((دەزانی تاپۆی خانووەکە دەخەمە سەر تۆ..؟)).

قریشکەیەکی کرد کاس بووم.. لەوە ترسام کچەکانم دابارنە ژوورەکەمان.. شاگەشکە بوو.. بەم نیوەشەوە هەستایەوە، گڵۆپی ژوورەکەی داگیرساند، هاتەوە بەردەمم، مەکربازانە دەستێکی بۆ قژە پڕەکەی برد.. بە هەردوو چاو سەیری دەکردم، ئەبڵەق و سەرسام، دوو سەد جار ماچی کردم، خەریك بوو هەردوو لێوم لەنێو دەمو ددانەکانیدا بەجێ بمێنن.. ئەو شەوە تا بەیانی خۆی پێوە نووساندم.. وەك چۆلەکە هاتە ژێر باڵم.. هەر لەخۆیەوە دەیووت:

((بۆنی بن باڵت چەند خۆشە)) پاشان زوو زوو دەیپرسی:

((ئەمین.. بە راستیتە..؟)).

باوەڕی نەدەکرد.. پێم وت:

((گوڵناز دڵنیابە.. پاشام من باوەڕم بەوە نییە موڵك و ماڵ هەر هی پیاو بێ.. من دوژمنی موڵکداریم.. چەند جار پێم وتیت ژن و پیاو هیچ جیاوازییەکیان نییە.. من وا هەست دەکەم گەر بکرێ کچەکانیش لە قوتابخانە بە ناوی تۆوە بانگ بکرێن.. یانێ لەجیاتی ((شیرین ئەمین)) بنووسرێ ((شیرین گوڵناز)).

پێکەنی و ماچی کردم:

((ئەمین تۆ مێشکێکی گەورەی..!)).

بە نازو سەرکەوتنێکەوە وتم:

((ئەو کتێبانەی تۆ رقت لێیانە وایان لێکردووم..)).

بە سەرسامییەوە پرسی:

((چۆن..؟)).

بە دڵنیاییەوە دەستم لە ملی کردو سەری زمانم لە نەرمایی گوێچکەی خشاند:

((گەر خوێندنەوە نەبووایە رۆژێك لە رۆژان بیرم لەوە نەدەکردەوە خانووەکە لەسەر تۆ تاپۆ بکەم..!)).

((تێت ناگەم..)).

((هەقتە.. گەر وەکو من خەریك بوویتایە تێم دەگەیشتیت..!)).

((جا بۆ تێبگەم..؟ گرنگ ئەوەیە تۆ تێدەگەی..!)).

((وا نییە.. گەر ژنیش بەقەد پیاوەکەی تێبگا خۆشترەو مەسەلەکانیش ئاسانتر دەبن..)).

ئەو شەوە دە جار لێی پرسیم: ((ئەمین.. پەشیمان نابیتەوە؟)) پەشیمانی چی..؟ من خەونم بەوەوە دەدی رۆژێك لە رۆژان بۆم هەڵبکەوێ و بیسەلمێنم کە من لەگەڵ خۆمدا راستم.. نووسین و بیروباوەڕو هەڵسوکەوتم لێکدی جیا نابنەوە.. ئەوەتا خانووەکەم.. ببوورن خانووەکە.. لەسەر گوڵناز تاپۆ کرد.. ناڵێم خانووەکەم.. من ئێستاش رقم لە پیتی ((میم)) — ە.. م.. م.. م.. ئای کە بێزم لەو میمەیە.. میمی پاشگر، گەر بۆم بکرێ لە زمانی کوردیدا نایهێڵم.. هەڵیدەگرم.. بڕوخێ میم.. ئەو هۆکارانەش کە ئەم پیتەیان خوڵقاند، ئەم میمە.. تا بڵێی پیتێکی ئێسك گران و ناشیرینە.. بە تایبەتی کە بە دوای ناوەوە دێ، بە رای من لەنێو هەموو زمانەکاندا هەر ناشیرینە.. گوێ لە پیاوێك بگرە کە دەڵێ: خانووەکەم، ئوتمبێلەکەم، ژنەکەم، تفەنگەکەم،

کەرەکەم، پێڵاوەکەم.. تۆ گوێ لەو هەموو میمە ناشیرینە بگرە ئای کە بێ لەزەتن.. هەی دوو هەزار ملیۆن تف لەو میمە، گەر پیاوەکان بەوە بزانن ئەو ((میمە)) چەند سووکیان دەکا.. بێگومانم لەوەی مان دەگرن‌و دەکەونە خۆپیشاندان، سەر جادەو نێو کۆڵانەکان پڕ دەبن لە پیاوی تووڕەو.. کۆڕو کۆبوونەوە دەبەستن تا بتوانن ئەو میمە لەنێو پیتەکاندا نەهێڵن.. وەك پیاوێکی وەرەمدار دوور بخرێتەوە.. لەوانەیە دە ملیۆن کەس داوا لە ((کۆڕی زانیاری))و مەڵبەندی پاکردنەوەی زمان بکەن ئەو میمە لەناو بەرن.. وەك پاشایەکی ستەمکار.. ئافرەتێکی داوێن پیس دەرمان خواردی کەن، هەموو بە یەك دەنگ بخوازن ئەم پیتە زمانەکەی تێکداوەو با نەمێنێ.. با بڕوخێ، بەهەرحاڵ.. کەس بەقەد ئەنوەری برام‌و هاوڕێکانی باوەڕیان بە پیتی ((میم)) نییە، کەسیش بەقەد من لێی داخدار نییە، ژوورێکیان بۆ ئامادە کردم، هەموو شتێکم بۆ گوڵنازو کچەکانم بەجێهێشت.. تەنها کتێبەکانم نەبێ.. لە ماڵی ئەنوەریش وازیان نەهێنا.. تەلەفونیان بۆ دەکردم.. دەیانووت:

((چیرۆکنووسەکانی هاوڕێت.. شاعیرەکان.. رەخنەگرەکان لەسەر سینەو مەمکی ژنەکەت چیرۆك‌و شیعرو رەخنە دەنووسن..)).

ئارەقەم دەکردو بە پەلە تەلەفونەکەم دادەخستەوە..

ئەنوەرو ژنەکەی، مناڵەکانی پێیان دەووتم:

((ئەوە چیتە.. بۆ وەڵامی تەلەفونەکان نادەیتەوە..؟)).

دواجار پێم وتن: ((شەرم پێدەفرۆشن..!)).

ئەنوەرو ژنەکەی تێم گەیشتن.. ئەوانیشم تووشی خەم‌و پەژارە کرد.. مناڵەکانی بە سەرسامییەوە دەیانپرسی:

((شەڕی چی مامە.. بۆ تۆ هیچت هەیە لەگەڵ کەس..؟)).

درۆم دەکردو دەمووت: ((نەخێر رۆڵەکانم..)).

پێیان دەووتم:

«ئیسماعیل فەتاح — ی برادەرت وازی لە کورتە چیرۆك هێناوەو ئێستا لە سایەی سەری ژنەکەی تۆوە رۆمان دەنووسێ..».

هەر هەمان دەنگی ناساز دەیووت:

«مامۆستا ئەمین.. تۆ بێ بەهرە بوویت.. ئەگینا ژنەکەت سەرچاوەی ئیلهامی دەیان شیعرو چیرۆکە..».

یان دەیووت:

«تۆ بە کورتە چیرۆك دەستت پێکردو هەر بە کورتیش کۆتاییت پێهات.. تۆ هەموو شتێکت کورت بوو..!».

ئەم رستەیە لە دڵی دەدام.. خۆم دەخواردەوە.. دەمزانی ئەو حەرامزادەیە مەبەستی چییە.. لەم شارە هیچە پیاو ناتوانێ نهێنییەکی ناو نوێنیش بشارێتەوە، ویستم بە ئەنوەری برام بڵێم سانسۆر بخاتە سەر تەلەفونەکە تا بزانم خاوەنی ئەم دەنگە دۆزەخییە کێیە، لەنێو تەنیایی‌و بێدەنگیدا هەزارەها دەنگی جۆربەجۆر لە گوێمدا دەزرنگایەوە.. ئەو دەنگەم هەر نەناسییەوە.. لە دڵی خۆمدا وتم: هەرکێ بێ.. لە بەهرەو داهێنانی من داخدارە.. هەرکێ بێ.. نەخۆشەو منی کردووە بە دەرمان، سەیرە.. دوا هەواڵی گوڵنازیان پێڕادەگەیاندم.. بۆ کوێ دەچێ، لەگەڵ کێ برادەرە، دەچێتە کام کۆگا، چی لەبەر دەکا، کەی دێتە دەر، کەی دەچێتەوە، کێ سەری لێدەدا، بگرە کەی خۆی دەشوا.. چی دەخوا.. بێچارە بووم.. لە دوای تەڵاق چی..؟ باوەڕیشم بەوە نەبوو کابرایەك بە کرێ بگرم تا بیکوژێ.. هەر ئەوەندەم پێدەکرا بە دڵێکی پڕ لە قەهرەوە بێباك بم، شەوێکیان، درەنگ‌و ناوەخت، ئەنوەر هاتە ژوورەکەم.. بە ئاسپایی‌و بێخشپە دەرگاکەی داخستەوە.. زانیم رازێکی لە دڵدایەو دەیەوێ بیدرکێنێ، شەوانە رازو

نهێنییەکان دەبنە کێچو ناهێڵن مرۆ بنوێ.. من رۆمانی «پیرەو زەریا»م دەخوێندەوە، کە هاتو بەرامبەرم دانیشت.. بە پەلە وەك سۆزانییەك گوێی لە تەقەی دەرگا بێ خۆم کۆ کردەوە.. رۆمانەکەم شاردەوە.. وەك ئەو هەرزەیەی دەرپێیەکی پیسی خۆی بشارێتەوە.. من لە قسەو نیگای پڕ لە سەرزەنشتی ئەنوەر دەترسام، دەشمزانی بە کابرایەکی سووكو نەفامو بێ غیرەتم دەزانێ، ئەو خەفەتی بەوە دەخوارد کە منو ئەو لەنێو یەك منداڵدان گەورە بووین.. باوەڕی نەدەکرد.. بە شەرمی منالێکەوە وتم:

«بەخێر بێی..».

بە دوو چاو.. دوو چاوی نوقمی مەستیو پەستی تێم راما..

پاشان ئاخێکی هەڵکێشاو وتی:

«ئەمین.. منالەکان هەموو نووستوون.. حەز دەکەم بێ پێچو پەناو ترس لەگەڵتا بدوێم..».

چاویلکەکەم لە چاو کردەوەو وتم:

«حەز دەکەم کاکە.. هیچ هەیە..؟».

«ئا.. ماوەیەکە زۆر شێواوی.. گەر شتێك سەغلەتی کردووی با بزانم..!».

«جا پێویست دەکا شت لە تۆ بشارمەوە..؟».

«وا نییە.. خۆت غەشیم مەکە.. من لە دەرەوەمو تۆ لە ژوورەوەی.. دەزانی خەڵکی شتی زۆر ناشیرینم بۆ دەگێڕنەوە..؟».

ویستم خۆم گێل بکەمو لێم پرسی:

«سەبارەت بە چی..؟».

«سەبارەت بە گۆڕی باوکت.. دیسانەوە داتەوە بێ عەقڵی.. جگە لە گوڵنازی کۆنە ژنت چیتر هەیە.. ئەگەر هەیە با بزانین..؟».

«بۆ ئەم شارە کەسی وەکو گوڵنازی تیا نییە؟».

«خوای دەکرد مزگەوتەکانیش پڕ دەبوون.. بەلام بۆ کلاوی ئێمە بگرێتەوە..؟».

«ئەو خەلکە کێن ئەم قسانەت بۆ دەکەن..؟».

«هەرکێ بن..؟ دلنیا بە بە پارە بە کرێم نەگرتوون..!».

«تۆزێ لەسەرخۆ کاکە.. دەزانم هەقتە.. بەلام تازە تەواو.. من پەیوەندیم بە گولنازەوە نەما.. کەیفی خۆیەتی..».

«هەتیو.. تۆ بۆ ئەوەندە مێشك ساردو بێ غیرەتی.. چۆن کەیفی خۆیەتی..؟ تۆ سێ کچی جوانو جحێلت لای ئەو قەحپەیە بەجێهێشتووە..!»

«من گەر دلنیا بم وایە.. هەر سێ کچەکە رادەکێشمە لای خۆم..».

«بۆ بەم نیوەشەوە شێتم ناکەی..؟ تازە دەتەوێ دلنیا بیت.. ئەو خەلکە هەر بە هەوەس ناووناتۆرە لە ژنەکەت دەنێ..؟».

«لەوانەیە..».

«چۆن لەوانەیە..؟».

«کاکە من حەز ناکەم دوو قسەی ئەمو ئەو بکەی بە سەنگی مەحەك..».

«ئەی چی بکەم بە سەنگی گونم..؟».

«من دەزانم مەسەلەی گولناز ئەوەیە تۆزێ سەربەستە.. خۆشم فێری ئەم سەربەستییەم کرد..».

«بۆیە حالت وا جوانە..».

هەردوو بێدەنگ بووین.. پەستو تووڕە هەردوو دەستی دەلەرزین.. ئارەقەی نێوچەوانیو کەفی لالێوی سڕی.. بۆنی ویسکیو هالاوی ناودەمی کاسیان کردم.. پاشان وەك یەکێك بە تەواوی بڕیاری خۆی دابێ تێهەلچۆوە:

«ئەمین.. گوێ بگرە.. من حەوسەلەی قسەی ناو کتێبانم نییە.. بڕیارم داوەو ئەم ژنەی تۆ دەبێ بکوژرێ..».

میم

ئــەم بڕیــارە کتــوپڕە تــەواو ســەغڵەتی کــردم.. رووم تێکــردو بــە سەرسامییەوە پرسیم:

((خۆت دەیکوژی..؟))

لەنێو تەمی خەمو پەژارەدا تریقایەوەو وتی:

((بــەخوا بــێ عــەقڵی.. هــەتیو پێــنج ســەد دینــار دەخەمــە دەســتی سەرسەرییەكو لە پەناوە — کەس نەزانم — قیڕەبڕی دەکا..!)).

((وا بە ئاسانی..؟)).

((ئەی چی.. پێـنج سـەد زۆرە.. هی وا هەیـە بـە پـەنجا دینـار ئامادەیـەو سەماشت بۆ دەکا..!)).

((ئەنوەر.. من باوەڕم بەوە نییە کەس بکوژیت..)).

((بەڵام خەڵکی دەڵێن کۆنە ژنەکەی ئەمین قەحپەیە، دەپرسن: ئەمین لـە کوێیە؟ دەڵێن: لای ئەنوەری برایەتی..)).

((جا گەر حەز دەکەی دەڕۆم..؟)).

((قـەت حـەز ناکـەم.. ئەوسـاش دەڵێن ئـەنوەر ملیـۆنێرە کەچـی برایـەکی نەخۆشی نەحەواندەوە..!)).

((ئەی دەتەوێ چی بکەم..؟)).

((تـۆ هـەقت نـەبێ.. ئـەم هاوینـە مـنو منالـەکان سـەفەرێکی دەرەوەمـان هەیە، پارەیەکی زۆر دەدەمە زەلامێکی لێزانو کەسیش نازانێ..)).

((گومان لە من ناکەن..؟)).

((کەس لەو باوەڕەدا نییە تۆیەکی ئیفلیج بتوانی شتی وا بکەی..)).

((باش ئێوە دەڕۆن.. من لێرە بەتەنیا چی بکەم..؟)).

((بـۆ بەتـەنیا..؟ بـە پـوورە خـەجێ دەڵێمو ئاگـای لێـت دەبـێ.. حـەزیش دەکەی سێ کارەکەری تریشت بۆ رادەگرم..)).

((نایەوێ کاکە..)).

((ها.. بۆ مەسەلەی گوڵناز.. چیت وت..؟)).

((سەفەری خێرتان بێ، بەڵام من باوەڕم بە کوشتنو بڕینی کەس نییە..)).

((ئـەمین.. رۆڵـە.. تـۆ هێشـتا لـە دونیـا تێنەگەیشـتووی.. لەوانەیـە بڵێـی ئەنوەر قۆنتەراتچییەو جگە لە دەفتەری حسێبی گەچو چیمەنتۆ هیچی تـر نازانێ..!)).

((وام نەوتووە.. بەڵام نە تۆ تازەبەتازە وەك منت لێدێ.. نە ئەمنیش..)).

((راسـت دەکـەی.. بـەڵام بـیری لێبکـەرەوە.. گوڵنـاز دایکـی کچـەکانتە، خەراپەی ژنەکەت ناوزڕانە بۆ کچەکانیشت، منیش دەبمە مامیان.. ئەگـەر تـۆ حیزیت پێ قبوڵ دەکرێو قسەی نـاو کتێبـان مێشـکی خـواردووی.. ئـەوە مـن باوەڕم بەم شتە قۆڕانەی تۆ نییە..!)).

((یانێ چی..؟)).

((یانێ بشفرێ دەیکوژم..!!)).

بە تووڕەییو راستەپێ هەسـتایەوەو هـەموو گیـانی دەلـەرزی، دەرگاکـەی کـردەوەو ئـاوڕێکی لێدامـەوە، بـە حەژمەتـەوە هـەردوو لێـوە قورمزییـەکانی دەلەرزین، مەستیو پەستی چاوەکانی خێل کـرد بـوون.. دواجـار وتـی: ((قـەت نەمزانی ئەوەندە بێدەستەڵاتی.. خۆزگە تۆ برای من نەبوویتایە..!)).

خۆزیا.. هیچ قسەم نەکرد، نەگەڕامەوە سەر ((پیرەو زەریـا))، لـەم دواییـەدا خەفەت فێری جگەرەی کـردووم، جگەرەیـەکم داگیرسـاند، سـەیری بنمیچـەکەم کرد، لە کتێبەکانی دەوروبەرم ورد بوومەوە.. چەند ناوێکی خۆشەویستی سـەر بەرگـەکانم بەرچـاو کـەوت.. زۆربـا، برایـانی کارامـازۆف، ئانـا کارنینـا، مـەدام بۆڤاری.. بۆڤاری.. ئەویش زوو دۆستی دەگۆڕی.. بۆڤاری چ ناوێکی پڕ خرۆشو جوانیو مۆسیقایە.. ((دۆستی خاتوو چاتەرلی)).. لەگەڵ ((میلۆرز)) چوومەوە نێو

باخ‌و چەم‌و دارستان.. گوێم گرت.. مستەر ((کلیفۆرد)) بە ژنەکەی وت:

((بنوو.. لەگەڵ پیاوێك بنوو.. با منالێکمان ببێ.. بەڵام با ئەو پیاوە لە خانەدان‌و بەگزادەکان بێ.. نەکەی دەست لەگەڵ پیاوێکی ڕەشۆکی تێکەڵ بکەی)).

پێکەنیم.. زۆر پێکەنیم، ژوورەکە دەنگی دایەوە، کتێبەکانی سەر ڕەفەکان بەو قاقایە کەوتنە سەما.. ئەو خەڵکە.. ئەو گیرفان پڕانە چۆن سەیری شەرەف دەکەن..؟ ڕەوشت چۆن دەبینن..؟ جگەرەکەم کوژابۆوە، ببووە فتیلەیەك لە خۆڵەمێش، کە پێکەنیم کەوتە سەر ڕانم، جا گەر خۆم ژنەکەی خۆمم پێ تێر نەکرا.. دەبێ جیاوازی چ بێ گاوانێك یان پاشایەك تێری بکا..؟ ئای کە مەنتیقی بۆرژواو سەرمایەدارەکان سەیرە.. ئای کە هیچە.. دەیەوێ پێشەوایەك لەگەڵ ژنەکەیدا بخەوێ.. نەك سەربازێك.. جیاوازییەکە لە کوێدایە..؟ بیری لێبکەرەوە ئەمین.. تۆ حەز دەکەی گوڵناز لەگەڵ کێ بنوێ.. شاعیرێك یان بازرگانێك لەگەڵ کێ..؟ یان حەز دەکەی لەگەڵ کەس نەبێ‌و لەگەڵ کەس نەنوێ.. هیچ کەس..؟! ها..؟ پرسیارێکی ئاسان نییە.. هانام بردە بەر زۆرباو لێی پاڕامەوە.. زۆربا تۆ زۆڵیت.. سەگیت.. هەر لە خۆتەوە وەڵامی پرسیاری زۆر گران دەدەیتەوە.. تۆ ڕات چییە..؟ ئەو کافرە بە سەمایەك وەڵامی دامەوە.. وتم: تێت ناگەم.. بەسەر سەنتورەکەی نووشتایەوەو شەپۆلە نووستووەکانی ژێر دەریای وەئاگا هێنا.. ئەوانیش کەوتنە سەما.. وتم: تێت ناگەم.. بۆم گریا.. چوومەوە لای ((سانتیاگۆ))، ناو هەردوو لەپە خوێناوییەکانیم ماچ کردو تکام لێکرد.. سانتیاگۆ.. خەمێکی هیچ شەکەتی کردووم.. دەستەکانم هێشتا نەمردوون.. بمخەرە نێو بەلەمەکەو جووتێ سەوڵم بەرێ.. یان قولاپ‌و لەتە نانێك.. من نەمردووم.. هیچ نەبێ لەنێو گێژەنی دەریا توولە ماسییەکت بۆ دەگرم.. بە فیزێکەوە سەیری کردم‌و شەفقەکەی لەسەر ناو وتی:

((ئەمین.. عەیبە.. مرۆڤ تێکدەشکێ.. بەڵام نابەزێ..)).

زۆرباو سانتیاگۆ گوڵنازو ئەنوەریان لەبیر بردمەوە.. خەمێکی تازەو سەیرو جوانو گران دایگرتم.. خەمی ئەوەی هەزارەها کتێبی پوختو نایاب ماونو من هێشتا فریایان نەکەوتووم، تەمەن دەڕواو تا دێ چاوەکانم کزتر دەبن، تەمەن دەڕواو منیش چیتر وەك جاران بۆم نالوێ لەسەر کورسییەك دابنیشمو لەسەر مێزێکی لەقو لۆق چیرۆکی شیرین بنووسم، ئەو چیرۆکانەی هەزارەها کەسیان سەرسام دەکرد، ئەو رۆژانەم هاتنەوە یاد.. ئەو رۆژانەی کە چیرۆکێکی تازەم بڵاو دەبۆوە.. سەدەها کەس سەرە ڕێگەی لێدەگرتم.. دەست خۆش.. پەنجەکانت نەڕزێن.. چیرۆك نەبوون.. وشەکانی دانە مرواری فرمێسکەکانی چاوم بوون.. دوای هەر چیرۆکێکم بوومەلەرزەیەك.. گڕکانێك دەتەقییەوە.. گڕکانێك ناخی زەویت بۆ هەڵتەکێنێ.. من ناخی.. مۆخی پاڵەوانەکانم.. دەخستە سەر کاغەز، هەر چیرۆکێکم دەتووت دینامیتە.. دینامیت لەنێو شاخو کێوان تونێلو دەربەندت بۆ خۆش دەکا.. من بە چیرۆکێکم سەدەها ڕێگەو تونێلو دەربەندم دەنێو زاتی مرۆڤ خۆش دەکرد.. ئەوەتا بێ ترسو شەرم چیرۆکی خۆمو گوڵناز دەنووسمەوە.. کچەکانم.. ئای.. تۆ بڵێی ئەوانیش بچنەوە سەر ڕێی دایکیان.. تۆ بڵێی ئەوانیش ئاوا شەق لە خۆشەویستی هەڵدەن.. بۆ نا..؟ تۆ بڵێی وا بکا منیان لە بەرچاو بکەوێ..؟ ماوەیەکە کەمتر سەرم لێدەدەن.. هیچ نییە.. سەرقاڵیو جحێڵی..! تۆ بڵێی پیاوێك، لەم رۆژهەلاتەدا، پیاوێك هەبێو بیانخوازێ..؟ ئا.. بۆ نا..؟ دەڵێن: کچی مامۆستا ئەمینی چیرۆکنووسە..!

لەوانەیە زۆرانی تر هەڵدەنێو بڵێن: «چیرۆك چییە.. کاکە.. ئەوانە دایکیان قەحپە بوو.. مامۆستا ئەمین تەلاقی دا..!».

حەزم دەکرد گوڵناز شوو بکاتەوە، جارێکیان کە کچە گەورەکەم هاتە لام پێم وت:

((شیرین.. قسەیەکت پێدەڵێم حەز دەکەم بە دایکتی بڵێی..)).

((فەرموو باوکە.. خێرە..)).

((کچی خۆم.. ماوەیەکە ئاگام لێتان بڕاوەو نازانم.. قسەی زۆر ناشیرین دەبیستمەوە، باوکێکی ئاسایی نەبوومو خۆم پێتانەوە هیلاك کردووەو هەموو ئومێدم ئەوە بوو ئافرەتی نموونەیی بن.....!)).

بە سەرسامییەوە سەری هەڵبڕیو پرسی:

((بۆ باوکە.. خوا نەخواستە هیچ خەراپەیەکمان کردووە..؟)) بە خەمو قەهرەوە دەمم داپچڕی:

((نازانم.. بەڵام هەواڵی زۆر سەیرم پێدەگا..!)).

((دەربارەی ئێمە..؟)).

((ئا..)).

((چۆن..؟)).

((بە تەلەفون.. خەڵکی تر..)).

((شتی وا نییە.. لە خۆیانەوە قسە هەڵدەبەستن.. پاشان باوکە ئێمە بیرمان نەچووە کە کچی تۆین..)).

((زۆرتر لەگەڵ ئێوە.. یان بەتەنیا دەچێتە دەرەوە..؟)).

((بێ ئێمە بە هیچ لایەکدا ناچێ..!)).

((سەیرە..)).

((بۆ سەیرە..؟ باوکە تۆو گومانیان نەوتووە.. پاشان گەر ئێمە هەست بە شتێ بکەین هەر خۆمان دەیخنکێنین.. هەر هیچمان پێنەکرێ جێیدێڵینو دێینە ئێرە..!)).

((کچە شیرینەکەم.. من قەت مەبەستم نییە لێی جیا ببنەوە.. ئەو لە من پتر پێویستی بە ئێوەیە.. من پیاومو لە هەموو شوێنێك دەحەوێمەوە.. ئەو

ئیفلیجییە نەبووایە باکم بە چی بوو..؟ کچم من.......)).

قسەکەی پێبڕیمو وتی:

((باوکە.. خەیاڵ نەکەی.. تۆ هەر سەروەری ئێمەی..)).

((بەهەرحاڵ کچەکەم.. ئاگات لە خوشکەکانت بێ.. بەڵام من نیازی قسەیەکی ترم هەبوو..)).

((بفەرموو باوکە..)).

تۆزێ بێدەنگ بوومو بە دەستو پەنجەیەکی لەرزۆکەوە جگەرەیەکم داگیرساندو مژێکی قووڵم لێداو پاشان وتم:

((ئێوە بۆ وا لە دایکتان ناکەن شوو بکاتەوە..؟)).

((جا بۆ..؟ خۆ ئێمە ڕێمان لێنەگرتووە..!)).

((نەء.. تێم بگە.. وا باشترە ئێوە داوای لێبکەنو سووریش بن لەسەر ئەو قسەیە..)).

((قەیناکا.. بەڵام بۆ وا دەڵێی..؟)).

((رۆڵە ئەو هێشتا گەنجەو بە بەرییەوە ماوە.. ئەم قسەو قسەلۆکەش دەبڕێتەوە..!)).

((باوەڕ ناکەم..)).

((نەء.. گەر شوو بکاتەوە مەسەلەکە دەگۆڕێ..)).

((تۆ وای دەبینیت..؟)).

((ئا..!)).

ئا.. حەزم دەکرد شوو بکاتەوە، زۆریش، ساڵێکی بەسەردا تێپەڕیو شووی نەکردەوە، کەوتمە گومان.. وتم: دیارە ئەم واتە واتە بەلاش نییەو خەڵکەکە راست دەکەن، هەر لەم دواییەدا چیرۆکنووسێکی لە من داخدار کردمی بە پاڵەوانی چیرۆکێك.. لە کن زۆر کەسیش وتبووی:

((پاڵەوانی چیرۆکەکەم ئەمین — ی چیرۆکنووسە..)) خۆم لەو هەموو شتانە گێل کرد، جا گەر خۆشم گێل نەکردایە.. چیم پێدەکرا.. منێکی پیرو کەنەفتو لە پەلوپۆ کەوتوو..؟ دەبووایە هەر خۆم بخۆمەوەو لە سکی خۆم بدەم، کەوتمەوە نووسین.. هێدی هێدی.. ویستم ئەوە بزانم گوڵناز بۆ بەجێیهێشتم.. تۆ بڵێی لەبەر پیریو.. دەمار سستیو.. بەڵام نا.. بە هەفتەیەك بەر لەوەی تەڵاقی بدەم پێمی وت:

((خەیاڵ نەکەی.. من لەبەر ئەوە لێت جیا نابمەوە کە هیچت پێناکرێ.. نەخێر.. تۆ ماوەیەکە تەواو دڵت پیس بووەو گومان لەو مێشەش دەکەی کە پێمدا هەڵدەگەڕێ.. تەواو لە بەرچاوم ناشیرین بوویت.. ئەو ئەمینەی جاران نیت.. دڵی منت کرمێ کرد.. هیچ باوەڕێکت نە بە منو نە بە خۆت نەماوە.. بۆ کوێ دەچیت..؟ بۆ درەنگ هاتیتەوە..؟ ئەوە کێ بوو تەلەفونی بۆ کردی..؟ ئەوەندە بە دەم خەڵکەوە پێمەکەنە.. تۆ سەری منت خواردووە..)).

تۆ بڵێی وابێ.. تۆ بڵێی ئەوەندە پاك بووبێ.. تۆ بڵێی ئەو خەڵکە درۆ بکەن..؟ لەوانەشە.. ئەی بۆ نا..؟ خۆ ئەو خەڵکە ئەوەندە دەست بەتاڵە.. ئەوەندە نەخۆشە.. بێزارە.. لە رقە لە شتێك دەگەڕێ پێی رابوێرێ، لەوە دەگەڕێ ماڵی یەکێك کاول بکا، پردێك بڕووخێنێ، دڵێك بمرێنێ، چاوێك.. کانییەك کوێر کاتەوە، مۆمێك.. سەد مۆم.. هەزار بکوژێنێتەوە، زۆر کەس.. هەتا هاوڕێکانم بەخیلییان پێدەبردین، حەزیان نەدەکرد ئەوەندە تەباو رێکین، ئەم نەخۆشییە بوو بەو مشکەی بەربەستەکەی ((مەئرەب)) ی رووخاند، ئەوانەی تامی خۆشەویستییان نەکردبێ.. حەز ناکەن کەس یەکدی خۆش بوێ، خەڵکانی نەگریسو دڵڕەش زۆرن، توانییان کەعبەی ئەوینی من بڕووخێنن، ئێستا تەنیام.. پیاوێکی بێوەمێرد، خۆمو ژوورێكو کۆمەڵێ کتێب، سەرینی تەنیا، بۆنو رەنگو تۆزی غەریبیم لێنیشتووە، ریش ناتاشم..

بەر سمێڵ قوت ناکەم، ماوەیەکی درێژیشە پێڵاو لە پێ ناکەم، پڕبەدڵ بیری چاکەتو پانتۆڵ دەکەم، یان پێڵاو بۆیاغکردن، پیاسە.. جاران ئەم شتانە چەند بێبایەخ بوون.. ئێستا خەڵکی بە پێی خۆیان لەسەر جادەو شەقامەکان پیاسە دەکەن، بای خۆشو دڵڕفێنی دەرەوە لێیان دەدا، سەیری کچانی جوانو ناشیرین دەکەن، کەڵەگەتو باڵاکوڵ، رۆژنامە دەکڕن، لە گازینۆکان دادەنیشنو باسی دەیەها شتی جوانو ناشیرین دەکەن.. منیش لێرە تەنیام، خۆمو دووکەڵی جگەرە، خۆمو یادگارەکانی حەزو ئەوینی گوڵناز، خۆمو گومانو خەمی جیابوونەوە، خۆمو خەونەکانم.. پرۆژەی چەندەها چیرۆکی چاو بە فرمێسکم.. خۆمو ترس لە داهاتووی نادیاری کچەکانم، خۆمو کاسێتی مۆسیقا ناسکو دڵگیرەکان، گۆرانییە بریندارو شیعرە زۆر غەمگینەکان، رۆمانە پڕ لە کارەساتەکان، منو نەخۆشیو دەمی کراوەی گۆڕێکی ناشیرین، ئای کە مەرگ شتێکی پیسە.. کەسێك کە هێشتا هەزارەها هیواو خەونو ئامانجی گەورەی مابێ گوناهە بمرێ.. مەرگ زۆر کەرە.. خۆی لە پیاوی کەر لا دەداو سواری سەری ئەسپێکی وەك من دەبێ.. بەڵێ.. لەنێو مێشکما هەزارەها رەوە ئەسپی ئومێدی دەم بە حیلە لە غار ناکەون.. کوفرە بمرم.. لەم گەڕەکەی ئەو خواپێداوانە پیاو وەك مشك دەمرێ.. وەك مێرووڵە.. کەس پێی نازانێ، کەس دەنگی نابیستێ، ئەم گەڕەکە هەر لە گۆڕستان دەچێ، کپو خامۆش، لێرە کەس گوێی لە گریانو پێکەنینی یەکدی نابێ، بە دزییەوە لە دایك دەبنو بە دزییەوە دەمرن.. یان ئەوەتا لێرە.. لەم گەڕەکەی ئەنوەری برام نە کەس لە دایك دەبێو نە کەسیش دەمرێ، نە کەس دەگرێو نە کەسیش پێدەکەنێ.. تۆ بڵێی.. خۆ ئەوان خەڵکی سەر ئەستێرەیەکی دیکە نین، لەوە ناچێ وەکو ئێمەمانان نان بخۆنو بنوونو شوو بکەنو لێك جیا ببنەوە.. باشە.. خۆ ئەو دەوڵەمەندە قورسانەش کە پیر دەبن لە پیاوەتی

دەکەون.. هیچ نەبێ نەخۆشی لە پەلوپۆیان دەخا، خۆ ئەوانیش ژن تەلاق دەدەن، ژنەکانیان لەجیاتی دۆستێك.. یەکەو دە دۆستو عاشقیان هەن.. ئەی بۆ وەك منیان بەسەر نایە..؟ ئەمین تۆ قەت ئەوەندە نەفام نەبوویت.. بیر بکەرەوە.. با کتێبەکان فریات کەون.. ئا.. ئەوان هەیانە.. ئەوەی هەیبێ وەك تۆیەکی بێ گیرفان رسوا نابێ.. نابێ بە گاڵتەجاڕی شارێك، ئەوان بە سەدەها کاغەزی سەوزی بیستو پێنج دیناری هەموو وشە رەشو ناشیرینەکانی ناو فەرهەنگی شارێك دەشارنەوە، ئا.. ئەوان وەك تۆ نین.. باوەڕیان وایە موڵكو ماڵ، سامانو دارایی، پارەو پوولو چەکی نێو باخەڵو بانقەکان، ریزە دوکانو سینەماو عەقار، کچو کوڕ.. هەموو دونیا هەر تاپۆی پیاوە، ئەوان وەك ئەنوەری برات باوەڕیان بە پیتی ((میم))ە.. ئەو میمەی تۆ قینت لێیەتی، ئەوان حەز دەکەن پڕ بەدەم بڵێن: ژنەکەم، خانووەکەم، قەمەرەکەم، کچەکانم، کوڕەکانم، پارەکانم.. گەر تۆیەك دەتەوێ خەڵکی هان بدەی ئەم میمە لەناو بەرن.. ئەوانە، بە پێچەوانەی تۆوە، حەز دەکەن لەنێو فەرهەنگەکاندا، لەسەر دارو دیوارەکان، لەسەر تەختەو مێزی قوتابخانەو چایخانەو مەیخانەو تیاترۆخانەو شێتخانەکانیشدا پیتی ((میم)) بە گەورەیی بنووسرێ، ئەوان دەتوانن چاپخانەی زۆر گەورە بکڕنو بە کاغەزی رەنگاوڕەنگو لە بەرگێکی جوانو قەشەنگدا هەزارەها فەرهەنگ لە چاپ بدەن.. ملیۆنەها فەرهەنگ.. بەڵام تەنها ئەو وشانەی تیا بنووسرێن کە بە ((میم)).. م.. م.. م.. کۆتاییان دێ.. یان کە بە ((میم)) دەست پێدەکا.. یان بە لایەنی کەم پیتی میمی تیابێ.. کەچی تۆش، تەنیا تۆ، دەڵێی دوو ملیۆن.. دوو بلیۆن تف لەو میمە، ئەوان قەت وەك تۆ ناکەن.. خانووەکانیان لەسەر ژنەکانیان تاپۆ ناکەن، وەك تۆش دوژمنی گەورەی پیتی میم نین، لەم گەڕەکە کپو بێدەنگەدا چۆلەکەش بە ئەدەبەوە دەجریوێنێ، بگرە پشیلەش

بە ترسەوە دەمیاوێنێ، سەگەکان بێ ناوو ناسنامە نین، منداڵ بە پێکەنینەوە لە دایک دەبێ.. گەر کوڕ بوو باوکە خانوویەکی لەسەر تاپۆ دەکا، گەر کچیش بوو هیچ.. تاپۆو میرات.. موڵکو عەقار هەر بە ناوی نێرینەن.. نێرینە بڕبڕەی پشتە.. هێزی هەناوە.. لای ئەوان کچ هەر کەچە، چەند حەزت دەکرد کچت بێ.. خەڵکی دیانووت: ئەمین گوناهە.. کوڕی نییە.. تۆش بە گاڵتەوە دەتووت: بۆچیمە.. خۆ شوانکارەیی‌و رەنجبەرییان پێناکەم.. دوژمنداریش نیم تا بە تیرو شیرەوە لە پشتم بوەستن.. دەتووت: من سێ کچم هەن.. یانێ سێ گەنجینە.. گاڵتەت بە عەقڵی ئەو خەڵکە دەهات‌و دەتووت: «گەر لەجیاتی ئەو سێ کچە.. سێ کوڕم هەبووایە، یەکێکیان دەبوو بە ئارەق خۆر، دووەمیان بە چەقۆوەشێن، سێیەمیشیان قومارچی..!» خەڵکەکە پێیان دەووتیت: بەم قسانە دڵی خۆت خۆش کە.. ئەوەتا ئەنوەریش وەك تۆ پیر بووە.. کەچی ژنەکەی.. مناڵەکانی وەك میزراح بە دەوریدا دەخولێنەوە، بەڵام ئەم وەك تۆ لە پەلوپۆ نەکەوتووە، دەماری پیاوەتی نەمردووە.. جا کێ دەڵێ نەمردووە..؟ نەء.. مەسەلەکە ئەوە نییە.. ئەو باوەڕی بە میمەو من باوەڕم بە میم نییە.. من کە هیچم نییە خانووەکەم لەسەر گوڵناز تاپۆ کرد.. ئەو کە هەموو شتێکی هەیەو کەچی شقارتەیەك لەسەر ژنەکەی تاپۆ ناکا.. ئەم گەڕەکە چەند هێمنە، هێمنییەکی ئێسك گرانو بێزەوەر.. گەلاش بە ئەدەب‌و ترسەوە.. یان بە نازەوە هەڵدەوەرێ، رەشەبا لە بەردەم دیوارە کۆنکریتییەکان هیچی پێناکرێ، بارانیش لەسەرخۆ، هێدی هێدی، بەسەر تاق‌و پەنجەرەی کۆشکەکانیان دادەبارێ، لە گەڕەکی پەرپووتی هەژارەکاندا باران دونیا دەکا بە قوڕو لیتاو، لافاو، زۆر لە کەلاوەو کۆلیتەکان داتەپێن، سەربانەکان دڵۆپە دەکەن.. کەچی لێرە کۆشکەکان، دیوارە رەنگاوڕەنگەکان، تاق‌و پەنجەرەو دەرگا ئەلەمنیۆمەکان وەك چاوی مار دەبریسکێنەوە، کۆڵان‌و

جادەی بەرماڵەكان دەشواتەوە.. ئێرە ئەویٚ نییە.. لێرە هاوین فێنكە، زستان گەرمە، بەڵام لای من ئەم خامۆشییە لە خامۆشی گۆڕستانەكان دەچیٚ، تا ئێستا كەس لێی نەپرسیوم.. چۆنیت..؟ كەس پێی نەوتووم دوا چیرۆكت ناوی چییە..؟ كاتیٚ ئەنوەری برام بە میوانەكانی دەڵیٚ:

«ئەوەش ئەمین — ی برامە..»

دەپرسن: «چ كارەیە..؟».

«فەرمانبەرێكی تەقاویتە».

«فەرمانبەرو بەس..؟».

«نەء.. دەڵیٚ: چیرۆكنووسم..».

بە گاڵتەو لاقرتێوە دەڵێن:

«جا خۆ چیرۆك كاسبی نییە.. پارەی لێدەست دەكەویٚ..؟».

كە ئەنوەر لێم دەپرسیٚ: «چیرۆك پارەی تێدایە..؟».

بە بێباكییەوە دەمووت: «نەخێر.. كاكە..».

میوانە تەنگە ئەستوورەكان قاقا پێدەكەنین.. دەتووت ئەو ورگانە بێچووە ورچی سەماكەرەی تێدایە.. ئەوسا بە تەوسەوە دەیانووت:

«جا كە شتیٚ پارەی تیا نەبیٚ بۆ دەیكەی بە ناونیشانی خۆت..؟».

زۆرجار، شەوانە، كە لەگەڵ ئەنوەری برام دەیانخواردەوە، ویسكیو شامپانیاو ڤۆدگا مڕو مەستی دەكردن.. دەهاتنە ژوورەكەم.. ژوورە تەنیاو پڕ خەمەكەم.. تا درەنگی شەو بە منیان رادەبوارد، كتێبەكانیان هەڵگێڕو وەرگێڕ دەكرد، بە خۆیانو بە پێكەوە دەهاتنە ژوورەوە، دەستیان دەلەرزی، پێكی ویسكیو شامپانیا دەڕژایە سەر كتێبو پارچە كاغەزەكانم.. ئەو كاغەزانەی خەمو برسیەتی منداڵیو شەرمو شكانی هەرزەییو گومانو دڵەڕاوكێی ئێستامیان لەخۆ گرتبوو.. دەمو لێوو سمێڵی بە ویسكی تەڕبووی خۆیان.. بە

مەزەی ماستو جاجیكو تەپوولەو تفو شەهوەتیان بەو كاغەزانە دەسڕییەوە، منیش وەك ئەو پیاوەی بەسەر ماكەرێكەوە گیرابێ خۆم توند دەكردەوە، پارچە كاغەزو كتێبەكانم كۆ دەكردەوە، دەهاتنە ژوورەكەمو دەستیان بۆ كتێبەكان دەبرد وەك ئەوەی دەست بۆ ناوگەڵی، قوزی سۆزانییەك بەرن، زۆر بە ناشیرینیو مەستانە.. هەریەكەو قسەیەكی دەكرد:

((بۆ نایەیتە ناو پیاوان.. چیت لەم ژووره دۆزیوەتەوە..؟)).

((گەوهەرو ئاڵتوون..!)).

((نا گونم..)).

((ژن ئاوا لە پیاو دەكا.. بە شەرەفم كەیفم لێبێ هەر هەفتەی یەكێك مارە دەكەمو یەكێك تەڵاق دەدەم..)).

((گوناهی خۆیەتی.. بێ عەقڵە.. ئەگینا كەس خانووی لەسەر ژن تاپۆ كردووە)).

بێزم نەدەهات وەڵامیان بدەمەوە.. جا وەڵامی كێ بدەمەوە..؟ كۆمەڵێ زەلامی گیرفان پڕ، كەللەبەتاڵ، سك تێری ناوگەڵ برسی، كۆمەڵێك لە خۆم ژن حیزتر.. كەچی بە زەبری پارە دایانپۆشیوە، پێیان لە كتێبەكانم دەنا.. ئەو چەند ئاژەڵە.. ئەو چەند بەراز باوكانە، ئەو گامێشانە پێیان لە دۆستۆیفسكیو تۆلستۆی دەنا، پێیان لە شۆلۆخۆفو ئیتماتۆفو لۆرانسو بەلزاكو جۆیسو شتاینبكو هێمنگوای دەنا.. ئەو چەند ماكەرە شەقیان لە كاسێتەكانی مۆزارتو شۆپانو چایكۆفسكی هەڵدەدا، ئەو چەند بەتاڵە.. داهۆڵانە.. لە بەتاڵیش بەتاڵتر گاڵتەیان بە وێنەی بیتهۆڤنو چارلی چاپلن دەكرد، تووڕە دەبووم.. منی ئیفلیجو پەككەوتە، منی بێهێزو لاواز تووڕە دەبووم، بەڵام بە نەرمییەوە.. حەزم نەدەكرد دڵی ئەنوەر بشكێنمو بڵێ جنێو بە میوانەكانم دەدا، تووڕە دەبوومو ئارەقەم دەكرد، بڕبڕەی پشتم

تەزوویەکی ساردی پیا دەهات، وەك مەیموونی نێو قەفەز سەیریان دەکردم‌و رایاندەبوارد، منیش بە قەهرەوە پێدەکەنیم.. بە درۆ پێدەکەنیم.. لە دڵی خۆمدا سوێندم دەخوارد کە هەر دەبێ بیانکەم بە پاڵەوانی چیرۆکەکانم.. سوێندم دەخوارد کە دەبێ من بە تەنیا، بەرلەوەی بمرم، ئەو بۆگەنانە تا سەر ئێسقان رووت کەمەوە.. رسوایان بکەم.. وایان لێبکەم خەڵکی گاڵتە بە عەقڵ‌و بیرو بۆچوونیان بکەن، شەوێکیان زۆر تووڕە بووم.. خۆم بۆ نەگیرا، ئەوەندە مەست بوون قەڵەم‌و کاغەزو وێنەو کاسێت‌و کتێبەکانیان شندڕو وندڕ کرد.. کەسم نەدیبوو ئەوەندە رقی لە کتێب‌و کاغەز بێتەوە، هەریەکەو کتێبێکی بە دەستەوە دەگرت، وەکو تۆپ.. ئەمیان بۆ ئەویتریان هەڵیدەدا، هەندێ جار کتێبەکانیان دەگرتەوەو هەندێ جاریش دەکەوتنە بەر پێیان.. ئەو شەوە زۆر مەست بوون.. قاقا پێدەکەنین.. لێیان پاڕامەوە:

«تکاتان لێدەکەم.. واز لەم کتێبانە بێنن.. گەر حەز دەکەن لام دانیشن.. ئەگینا فەرموون بڕۆنە دەرەوەو من ئیشم هەیە..».

«ئیشی چی..؟».

«دەخوێنمەوە.. دەنووسم.. سەد ئیشم بە دەستەوەیە..».

«جا خەڵکی بە رۆژ ئیش دەکا یان بە شەو..؟».

«کاکە.. ئەم ئیشەی من شەوو رۆژی بۆ نییە..» لەپڕ یەکێکیان بە لاقرتێوە دەیووت:

«ئەم هەموو کتێبەت خوێندۆتەوە..؟».

«دە ئەوەندەش..».

«ئەی کەواتە بۆ نایانفرۆشیت.. خۆ بولبول نین تا رایانبگریت..؟ هیچ نەبێ دوو عانەش دەچێتە گیرفانتەوە..!».

«جا عانەم بۆچییە..؟».

((هەتیوینە.. وەرن سەیری کەن.. دەڵێ پارەم بۆچییە..)).

قاقا پێدەکەنین.. ئەنوەریش کە دەیخواردەوە تا بڵێی ناشیرین‌و بەدمەست دەبوو.. ئاگای لە خۆی نەدەما.. ئەوەی بە شەو دەیکرد بەیانی حاشای لێدەکرد، هەتا نەهاتمە ماڵەکەی نەمزانی کردوویەتی بە مەیخانە، نەك مەیخانە.. کردبووی بە تەویلەیەکی راستەقینە.. نێرەکەر دەزەڕی، گامێش دەیبۆڕاند، سەگ دەوەڕی، ژن‌و کچ‌و کوڕەکانیشی ببوونە مەیگێڕو بۆی بەردەستی ئەو چەند گەلۆرە.. سمایلی بازرگان دەستی بۆ وێنەیەکی چارلی چاپلن درێژ کردو وتی:

((ئەمە کابرا گاڵتەجاڕەکەیە.. بەخوا بابە فلیمی عەنتیکەی هەیە..)) بە تووڕەییەوە وتم: ((ئەم بلیمەتە گاڵتەجاڕ نییە.. بە فلیمەکانی جنێوی بە بۆرژواو سەرمایەدارەکان دەدا..)).

بە سەرسامییەوە پرسی.. سەرسامییەکی تێکەڵ بە گاڵتە:

((نا..؟ سەرمایەدار کێیە..؟)).

((گەلۆرێکی پارەدارە.. لەسەر حسێبی ئارەقەو فرمێسکی هەزارەها کەس دەلەوەڕێ..!)).

((چاکە.. چاکە.. جا ئەو پارەدارانە لە خەمی جنێوەکانی ئەم گاڵتەجاڕە خەویان لێنەدەکەوت..؟)).

((مەڵێ گاڵتەجاڕ.. ئەم بلیمەتە ناوی چارلی چاپلن — ە..)).

((کەواتە تۆش بۆیە خۆت لەم ژووره مەڵاس داوە.. دیارە دەتەوێ فلیم دەرکەی.. جنێو بە پارەدارەکان بدەی..؟!)).

((نەء.. من فلیم دەرناکەم.. کێ فلیمم بۆ دەربکا..؟)).

ویستم بڵێم من بە چیرۆك رسواتان دەکەم هەی بێشەرەفینە، هەی گەوادینە.. کەچی یەکێ لە هاوڕێکانی وتی:

«واز له ئەمین شاپڵن بێنە.. وەرە سەیری ئەم مالۆسە بکە.. هەتیو خۆ ئەم ژووره رەسمی موسڵمانێکی تیا نییە..».

یەکێکی تریان وتی:

«ئەنوەر.. بە شەرەفم ئەو برایەی تۆ شتە..!».

ئەنوەریش.. مرو مەست.. زۆر مەبەستی بوو میوانەکانی دڵخۆش بن.. تا رادەیك نەك هەر من.. ئامادە بوو خۆی بکا بە نوکتە.. نوکتەیەکی زۆر هیچو بێزەوەر هەر تەنها بۆ ئەوەی میوانەکانی قاقا پێبکەنن‌و تا ئەبەد باس‌و خواسی ئەو شەوە تایبەتییانە بۆ یەکدی بگێڕنەوە.. کتوپڕ.. قەتیش چاوەڕێم نەدەکرد وا سووکم کاو.. وتی:

«شتی چییە هەتیوینە.. دیارە ویسکییەکە لەسەری داون.. وەڵڵا مەگەر پۆپەکەی بێ..!!».

قاقا پێکەنین.. کردمیان بە مەخسەرە.. هەموویان.. بە خۆیان‌و بە پێکە ویسکی دەستیانەوە لە وێنەکە نزیکە بوونەوە، لێی ورد بوونەوە، ئەنوەر خۆی رانەدەگرت.. دەلەنگی.. لەسەر کورسییەکەی بەرامبەر دانیشت.. لە ئەنوەری برام نەدەچوو، بە رۆژ چەند گران‌و سەنگین بوو، بە ئەتەکێت دەجووڵاو بە ئەتەکێت دەیخواردو قسەی دەکرد، هەر هەموویان بە رۆژ گران‌و سەنگینن، زۆر بە ئەدەب‌و ویقارەوە دەدوێن.. ئەدەبێکی دەستکرد، بە رێزو ڤیزێکەوە جگەرە دەکێشن، نان دەخۆن، دەکۆکن، بە دزییەوە دەچنە ئاودەسخانە.. ئەی ئێستا بۆ وا سووك‌و بێنرخن.. ئای گەلحۆینە تا دەمرن هەر بە رووکەش‌و ساختەو بۆیەو رووپۆشەوە دەژین، بە لارەلار لێم نزیك بوونەوە.. بە یەکەوە لێیان پرسیم:

«ئەمین.. ئەم کەچەڵە کێیە.. هەتیو زۆر ترسناکە..؟».

منیش ویستم ئاژاوەکە بە بارێکی ئاساییدا بخەم.. وەك هاوڕێیەکی

شیرین زمانو هاوکووفی ئەوان بم.. وتم:

((ئەم کەچەڵەیان دۆستۆیڤسکییە..)).

پرسییان:

((دۆستۆ کێ..؟)).

((دۆستۆیڤسکی..)).

((جا ئەوە ناوی بنیادەمە..؟)).

((ئەی خۆ ناوی حوشتریش نییە..)).

کردیان بە غەڵبە غەڵبو هەریەکەو پرسیارێکی لێدەکردم:

((ئەم کەچەڵە خەڵکی کوێیە..؟)).

((رووسییە..)).

((چ کارەیە..؟)).

((رۆمانی دەنووسی..)).

((رۆمان دەخورێ..؟)).

((دەخورێ چی..؟ رۆمان حەکایەتێکی زۆر درێژە..)).

((جا کەی باوی حەکایەت ماوە..؟)).

((نەك حەکایەتی حەکایەت.. ئەم بلیمەتە چیرۆکی لەسەر میللەتی خۆی دەنووسی.. لەسەر میللەتی رووس..)).

((ئەوە چییە.. ئەمیش هەر بلیمەتە..؟)).

((هەڵبەت..)).

((باشە ئەم کەچەڵە پارەی دەست دەکەوێت..؟)).

((ئەی چۆن..)).

((ئێ.. کەواتە دەوڵەمەند بووە..)).

((نەء.. وەکو ئێوە کۆی نەدەکردەوە، هەرچییەکی دەست بکەوتایە

دەیخوارد.. دوکانو بازاڕو سنەمای پێنەدەکڕی..)).

((ئەی چی لێدەکرد..؟)).

((وتم دەیخوارد.. خەرجی دەکرد..)).

((هەر باشە.. گرنگ ئەوەیە هەیبووەو خواردوویەتی..)).

((ئەوەندەش عەودالّی پارە نەبووە.. لای ئەو گرنگ ئەوە بووە ئازاری ئەو خەڵکە بنووسێتەوە)).

((غەدری کردووە..)).

((هەمیشە قەرزاریش بووە..)).

((نا..؟ کەواتە لێی نەزانیوە..)).

((لێی زانیوە.. وتم لای ئەو گرنگ ئەوە بووە بنووسێ..)).

((ئەی تۆ..؟ دەڵێن تۆش نووسەری.. بۆ وەك ئەو کەچەڵە پارەت دەست ناکەوێ..؟)).

((من جیام..!)).

((چۆن جیایت..؟)).

((ئەو لە سەردەمو لەنێو میللەتێکدا ژیاوە جیایە لەگەڵ سەردەمو میللەتی من..)).

((یانێ مردووە..؟)).

((بەڵێ.. مردووە..)).

((ئەی کە مردووە تۆ بۆ خۆت پێوەی سەغڵەت کردووە..؟)).

((ئاخر ڕۆمانەکانی زیندوون..)).

((چۆن زیندوون..؟)).

((قورسە.. واز بێنەو کەستان لەم مەسەلەیە حاڵی نابێ..)).

((هەتیو ئێمە حیسابی ملیۆنو دوو ملیۆن دەکەین.. ئەم قسە حیزانە

چییە تا تێینەگەین..››.

‹‹وتم تێی ناگەنو بیبڕەوە..››.

‹‹بەهەرحاڵ.. ئەمین چاپڵن.. هەرچەندە ئەو کەچەڵەی برادەرت گاورە.. بەڵام رەحمەت هەر چاکە بۆ مردووان..!››.

ئەمجارەیان بازرگانەکە هەڵیدایەو بە دەنگێکی ناسازەوە نەڕاندی:

‹‹هەڵیدەن.. پێکەکانتان هەڵدەن لە چاوی کەچەڵی گۆڕبەگۆڕ..›› قسەم نەکرد.. خۆم لێ گێل کردن..

ئەمجارەیان عەلی بەگی سلێمان ئاغا لێم هاتە پێشو وتی:

‹‹ئەمینە فەندی.. چیرۆك خۆشە..؟››.

منیش لەسەرخۆ وتم:

‹‹ئەگەر خۆش نەبووایە من چل ساڵ خەریکی نەدەبووم..!››.

‹‹بەقەد چی خۆشە..؟››.

‹‹وەسف ناکرێ..››.

‹‹با من بیهێنمە بەرچاوت.. بەقەد خواردن، خواردنەوە، ژن.....؟››.

‹‹وەك هیچیان نییە..››.

‹‹تێت ناگەم..››.

‹‹تۆ.. ئێوەمانان تەنها رووکەشی شتەکان دەبینن.. چیرۆك لە ناخو ناوەرۆکی مرۆڤو شتەکانی دەوروبەر دەکۆڵێتەوە..››.

‹‹ناخ کوێیە ئەمین.. خۆ مەبەستت ناو هەناو نییە..؟››.

‹‹نەء.. مەبەستم ناو ورگە..!››.

‹‹ئەوە چییە ئەمین.. رادەبوێری..؟››.

‹‹وەڵڵا ئێوە مەستنو بە دونیا رادەبوێرن..››.

سەیرێکم کرد هەموویان گوێ قوڵاغن، چاوانی هەر یەکێکیان وەك

چاوانی سەگێك كە بەسەر زانەوە بێ سوور هەڵگەڕابوون.. بە زەحمەت پێڵوویان هەڵدێنا.. هەڵیان دەبزركاند.. تێهەڵچۆوەو وتی:

((باوەڕ ناكەم هیچ شتێك بەقەد خواردنەوە یان ئافرەت خۆش بێ..)).

یەكێكی دیكەیان هەڵیدایەو مڕاندی:

((نەء.. كەرە.. پارە تەواوە.. پارە نەبێ ژنو خواردنەوە لە كوێ پەیدا دەبن..؟)).

هەموو بەیەك دەنگ وتیان:

((دەم خۆش.. دەم خۆش..)).

بازرگانەكە وتی:

((بە شەرەفم جەماعەت.. ئەم كەچەڵەش قسەی وا جوانی نەكردووە.. بە دڵمە.. پارە.. دەم خۆش..!!)).

بە تووڕەییەوە وتم:

((ئێوە وا دەزانن ژن تەنها گەڵو گووانە..؟)).

بەیەك ئاواز.. بەوپەڕی گاڵتەو تەوسەوە وتیان:

((ئەی چییە ئەمینە فەندی..؟)).

((كاكە ئافرەت سۆزە.. میهرە.. دایكە.. خوشكە.. بە رای من ئافرەت سەرچاوەی زۆر شتی پاكو جوانە..)).

بازرگانەكە بەوپەڕی نیهادپیسیو تەوسەوە وتی:

((ئەرێ كۆنە ژنەكەت چۆنە.. ئاگات لێیەتی..؟)).

نەمزانی دەكەومە تەڵەوە.. ئارەقەیەكی ساردم كرد، زۆر شەو ئاوا بریندارم دەكەن.. تا شەوێكیان یەكێكیان وتی:

((ئەنوەر كە تۆ برای وا خۆشت هەبوو.. بۆ زووتر بە ئێمەت نەناساند؟)).

یەكێكی دیكەیان وتی:

«بە شەرەفم خەڵكی بزانێ بەزمی وا خۆش لێرە هەیە مەیخانەكان چۆڵ دەكەن.. مەگەر بۆیەكان خۆیان بخۆنەوە..!».

«بەخوا بابە مەخسەرەیە..».

«باشە كاك ئەمین هەموو نووسەرێك وەك تۆ خۆشە..؟».

«لەوانەیە..!».

ئەنوەر وای دەزانی من زەوقم بەو بەزمو رابواردنە دێ، وای دەزانی ئەو مەیخۆرانە وا ناكەن من پەستو نیگەران بم، نەیدەزانی من لە ناخەوە دەگریام.. دەكولامەوە.. دەتلامەوە، هەموو شەوی هەینییەك دادەنیشتن، مێزیان دەڕازاندەوە، جاروباریش نەك هەر قۆنتەراتچیو بازرگانو قاچاغچی گەورە.. بەڵكو پزیشكو ئەندازیارو پارێزەریشی تێدەكەوت، شەوێكیان لەگەڵ یەكێ لە ئەندازیارەكان كەوتمە گفتوگۆو دەمەتەقێ، كەری وا گەورەم نەدی بوو.. لەپڕ هەڵیدایە:

«كاك ئەمین لەگەڵ رێزما بۆ جەنابت.. بەڵام ئەدەبو مەدەب قسەی قۆڕە.. كەی باوی ئەو خەیاڵاتە ماوە.. چیرۆكو شیعر.. مناڵ بازاڕییە.. ئیمڕۆ هەموو شتێك بە زەبری زانست بەڕێوە دەڕوا..».

زۆر لەسەرخۆو بە هێمنی وەڵامم دایەوە:

«من وەك تۆ گاڵتە بە زانست ناكەم.. بەڵام تا دونیا ماوە ئەدەبیش هەر دەمێنێ..».

«دەبا بزانم شیعرێك باڵەخانەیەك دروست بكا.. چیرۆكێك پردێك بنیات بنێ..».

«بەڵام كاكی ئەندازیار.. شیعرو چیرۆك دەتوانن هەزارەها باڵەخانەو پرد لە ناو زاتی مرۆڤدا بنیات بنێن، ئەدەب خزمەتی ناوەوەی مرۆڤ دەكا.. ئەدەب تاكە حەقیقەتێكی گەورەو بەجێماوی هەموو مرۆڤایەتییە..».

هەموویان بەیەکەوە، هەر بۆ مەزاق، چەپڵەیان کوتاو فیکەیان کێشاو.. یەك دوو جڕتیشم گوێ لێبوو.. یەکێك لەوانەی با بەردانی بەلاوە ئاسایی بوو.. قونی لە ئێمە کردو بە تڕێك کۆتایی بەو هەرایە هێنا.. زۆر پەست بووم.. لە کۆتاییدا پێمووت:

((بەداخەوە کە تۆ کۆلێژت تەواو کردووە.. جا جیاوازیت چییە لەگەڵ ئەوانە..؟)).

هەموو لێم وەئاگا هاتنو وەك فیشەکە شێتە بە رووما تەقینەوە:

((بۆ ئێمە چیمانە..؟ عەیبە کاکەمین..!)).

بە پەلە وتم:

((هیچتان نییە.. بەڵام ئەم بیست ساڵ پترى خوێندووە کەچی گاڵتەی بە ئەدەب دێ..!)).

کەچی زیاتر پێی داگرتو وتی:

((ئەرێ وەڵلا قەشمەریشم پێ دێ..!)).

((تۆ سەربەستی.. هەر کەسەو بیرو بۆچوونی خۆی..)).

وازی لێنەهێنامو تێهەڵچۆوە:

((دەترسم بەتەما بیت لە رێگەی چیرۆکەوە ئەو خەڵکە بگۆڕیت.. ئەگەر وایە با بزانین..؟)).

((نەك هەر گۆڕین.. دەمەوێ پاکیان کەمەوە..)).

کەچی عەلی بەگ بە لاقرتێوە وتی:

((دیارە چیرۆکەکانی مامۆستا گەسکی چاکن.. ئەگینا چۆن دونیایان پێ پاك دەکاتەوە..؟!)).

((دەم خۆش عەلی بەگ.. چیرۆك گەسکەو دونیای پێ پاك دەکرێتەوە..!)).

ئەو زیاتر لەسەری رۆیشتو هەر بە تەوسەوە پێکەکەی هەڵداو وتی:

«ئێ.. جا کە وایە بۆ ناچیت لە بازاڕی حەسیرەکە گەسك.. ببورە چیرۆك بفرۆشیت.. ها..؟».

ئـەو ملۆزمانـە هەراسـانیان کـردم، کـە مەسـت دەبـوون بـە چـیرۆکەوە دەیـانگرت.. یـان باسـی گوڵنـازو تـاپۆو خانوویـان دەکـرد، هـەموو جار کۆنـە برینەکـەمیان دەکولانـدەوە، چارم نـەما.. وای لێهات کـە دەهـاتن.. دوای مێـز رازاندنەوە.. هاوارم لە منداڵەکانی ئەنوەر دەکرد بمبەنـە ژوورەکـە.. دووانیـان دەهاتنە بن هـەردوو بـاڵم.. وەك منـاڵی ساوا دەیانخسـتمە سـەر کورسـییەك.. بەشـداری مـەزەکانم دەکـرد.. بـە کـردنو بـە خـواردن.. شـێتی زەڵاتـە بـووم.. سوێندیشـم دەخـوارد قسـەو گفتوگـۆو بـاسو خواسـی سـەر مێزەکـە لـە چیرۆکێکما بتوێنمەوە، سیخوڕانە گوێم شل دەکرد، حەزم دەکرد بـزانم باسـی چـی دەکـەن، حـەزم نـەدەکرد بـەجێیان بـێڵم، تـا درەنگـی شـەو بەدیاریانـەوە دادەنیشتم.. لە سێ شت دەدوان: پارە.. ئـافرەت.. خواردنـەوە.. هـەر ئـەم سـێ شـتەو بـەس، جاروبـاریش بـە مـنو چـیرۆکیان رادەبـوارد، زۆرجـاریش دوای خواردنەوەو مەسـتبوون دووانیـان دەهاتنـە بـن بـاڵمو جۆلانـەیان پێدەکردم، بـەم شـێوەیە تـا ژوورەکـە دەیـانبردم، بـە مـنو بـە چـیخوفو چارلی چاپلنو هێمنگوایان رادەبوارد، شەوێکیان.. دیسانەوە بازرگانەکە بە دۆستۆیڤسکییەوە گرتی.. دوو سەد تفی لێکرد.. هاواری دەکرد:

«ئەمین چاپلن.. حەز دەکەم پێکێك لە چاوی ئەم کەچەڵە بخۆیتەوە..!».

لێی پاڕامەوە: «من نەخۆشم، ناتوانم، بخۆمەوە تێکدەچم، ئەنوەر دەزانـێ ئەو ژانەدڵەم لەگەڵە.. با لێم نەداتەوە.. ئەمجارەیان دەمکوژێ.. ئـاخر دکتـۆر لێی قەدەغە کردووم..».

دەیووت: «کێرت بە قەدەغە.. تۆ ئەم کەچەڵەت خۆش ناوێ..؟».

«با..!».

«كەواتە دەی.. بخۆرەوە.. لە چاوی.. ئەم کەچەڵە.. تا نەیخۆیتەوە من هەر تفی لێدەکەم..».

چرۆچاوی دۆستۆیفسکی کەوتە ژێر تفو لیكو بەڵغەمی لینج.. لە دڵی خۆمدا بۆی گریامو وتم:

«دۆستۆیفسکی.. بمبورە.. کوفرە حەیوانێکی وا.. جرجێکی وا تف لە تۆ دەکا..!».

دواجار کە بێزار بووم.. بەیانییەکیان.. بەر لەوەی ئەنوەر بڕواتە دەرێ.. بانگم کردو بە قەهرو حەسرەتێکەوە پێمووت:

«ئەنوەر.. ئێوە بۆ خۆتان دەخۆنەوە یان بۆ گیانی من.. شەوێکی تر ئەوانە بێنە ژوورەکەم بە سکەخشکێش بێ لەم ماڵە نامێنم..».

زانی زۆر پەستو تووڕەم.. بە نەرمییەوە وتی:

«ئەمین گیان.. من وامزانی خۆت حەز بەم بەزمە دەکەی.. ئەوان دەڵێن ئەمین گوناهە.. با بەتەنیا نەبێو بچین تۆزی خەمی بڕەوێنینەوە..».

«من بەتەنیا نیم.. کە ئێوە دێنە ژوورەکە هەست بە تەنیایيو غەریبی دەکەم..».

«تووڕە مەبە کاکە.. شەوێکی تر ناهێڵم زەلامیان توخنت بکەوێ..».

«ئاخر چوزانم.. گەیشتۆتە کونی لووتم.. خۆ من گاڵتەجاڕی ئەو گەلۆرانە نیم..!».

«کەواتە منیش گەلۆرم..».

«مەبەستم ئەوە نییە.. بەڵام ماڵ حورمەتی خۆی هەیە.. تۆ کوڕو کچی گەنجت هەن.. گەر حەزت لە خواردنەوەیە.. چ زۆر مەیخانە زۆرە..».

«ئەمین گیان.. ماڵ ماڵی خۆمە.. حەزم لێ بێ دەیکەم بە تەویلە..».

«بەداخەوە ئەنوەر.. پارە تەواو تێکی داوی.. جاران تۆ وا نەبوویت..!».

((ئەی تۆ پێم نالێی بەو هەموو ئەدەبو عەقڵەوە بۆ وات لێهات..؟)).

((ئەمەیان مەسەلەیەکی ترە.. شەرحی دەوێ..)).

((ئەمین.. وام لێ مەکە بڵێم تۆ بەخیلی بە من دەبەی..)).

((هەقی خۆتە.. بەڵام بە گۆڕی دایەو بابە من سکم پێت دەسووتێ..)).

((بیبڕەوە ئەمین.. با پێشت بڵێم ئەوانەی تۆ بە گەلۆر ناویان دەبەی هەموو شتیان بە دەستەو رۆژی سەدەها کارو ئەرکی قورسو نابەجێی من مەیسەر دەکەن.. قازانجی من لەوەدایە..)).

((بەڵام قازانجیش هەموو شتێك نییە..)).

((پێویستم بە فەلسەفەی جەنابتان نییە.. پیرۆزی خۆت بێ.. پاشانیش با درێژەی نەدەینێ.. شەوێکی تر ناهێڵم گوێت لە دەنگیان بێ..)).

بە تووڕەیی لێیداو رۆیشت.. تۆ بڵێی لەم گەڕەکەدا هەموویان هەر وا بژین.. تۆ بڵێی هەموویان هەر وا بەدمەستو مێشك پووچو هیچ نەزان بن.. لەوە دەچێ، هەر کەسەو بۆ خۆی بژی، خەڵکەکە وەك ئەسپی عەرەبانە هەردوو لاچاویان گیراوە.. تەنها پێشەوەی خۆیان دەبینن.. بەردەمی خۆیانو بەس، سەیرە.. کەس سڵاو لە کەس ناکا، بە فیزەوە سەر دەلەقێنن، بە نازەوە پێ بە زەویدا دەنێن، هیچ نین.. قەرەوێتی فەرەنسیو پێڵاوی ئیتاڵین، جانتای دیبلۆماسین، چاویلکەو ئەنگوستیلەی ئاڵتوونن، دەفتەری ژمارەن، شێتی خواردنەوەو کاغەزی قومارن، شەوانی سووری تیاترۆخانەکان، هەر یەکێ لەوانە گوڵنازێکی هەڵخەڵەتاندووە، ئەم گەڕەکە زۆر کپو مەنگە، مەنگە وەك زۆنکاوە وەستاوەکان، ئەو زۆنکاوانەی نە ئاویان دێت سەرو نە ئاویان لەبەر دەڕوا، دیوارەکان زۆر سپینو دڵەکانیش زۆر رەش، ئێرە دۆزەخێکی زۆر رەنگینە، ئێرە وەك ئەوێ نییە.. لەوێ ئاگامان لە چرپەو خشپەو هەناسەی یەکدیش هەبوو، گریانو پێکەنین، شاییو پرسە، بەشەڕ

دەهاتین‌و زووش ئاشت دەبووینـەوە، لـە هـەموو هـەورازو نشێوێکدا دەسـتی یەکدیمان دەگرت، جنێومـان بـە یەکدی دەداو یەکدیشـمان مـاچ دەکـرد، دوای شەڕی کوشندەو خوێناویش هەر هەتا جەژن دڵمـان گـەردی دەگـرت، جـەژنان هەموو گەڕەك، بەر لەوەی بکەوینـە سـەر بـرنج‌و قەیسـی، سـەرمان دەخسـتە سەر شانی یەکدی‌و دەگریاین، هەموو بەیەکەوە بۆ بـووك‌و زاوا هەڵدەپـەڕین، بەیەکەوەش گۆڕمان بۆ مردووەکان لێدەدا، کەچی لێرە کـەس مـن بـە پیـاو نازانێ، کەس سڵاوم لێناکا، ئێـواران کـە پەسـت دەبـووم، سـواری عارەبانەکـەم دەبووم‌و بە کۆڵان‌و جادەکانا غل دەبوومەوە، سەیری ئەو خەڵکەم دەکرد، من قاچم نییەو سواری عارەبانەکە دەبم.. ئەی ئەو پیاوماقوڵانـە.. خـۆ ئـەوان وا نین.. کەچی هەر لەناو حەوشەکەوە بـە سـواری ئوتمبێلەکانـەوە دێنـە دەرێ‌و کـە دەگەڕێنـەوە مـاڵیش دوو هـۆڕن‌و کردنـەوەی دەرگـای سـێ دەری.. دیـارە ئەوانیش بێ قاچ‌و قوولن.. ساڵێك تێپەڕیوەو کەس پێی نـەوتووم: چـۆنیت..؟ چ کارەیت..؟ تۆ کێی..؟ کەس دەسـتی بـۆ هەڵنـەبڕیوم، تـۆ بڵێـی لـەم گەڕەکـە خاوێنەدا هـەمووی هـەر کـەڕولاڵ بـن.. یـان بـە ئیشـارەت بـدوێن..؟ سـەیرە.. کەس سەیرم ناکا، لەوە ناچێ کـەس بمبینـێ، تـۆ بڵێـی نـەمردبم..؟ نـا مـاوم.. ئەوە نییە سواری عارەبانەکە دەبم‌و پیاسـە دەکـەم، دەخوێنمـەوە، دەنووسـم، ئەوە نییە گوڵنازم تەڵاق داوە، تا ئێستاش باوەڕم بە پیتی «میم» نییـەو رقـم لێیـەتی، بـەڵام ئـەم گەڕەکە کپ‌و خـامۆش‌و لەعنەتییـە باوەڕیـان بـە میمـە، زۆریش.. ئەی بۆ کەس من نابینێ.. «هەم یان نیم.. ئەمەیە گرفتەکـە..» مـن دەڵێم ئـەوان نـین، ئـەوانیش دەڵێن: تـۆ نیـت، مـن نـەمرترم لـەوان.. ئـەوان کۆشك‌و تەلار جێدێڵن.. منیش چەند چیرۆکێك.. کامەیان لای ئەو خەڵکە بە بایەخترە.. کۆشك یان چیرۆك..؟

شـــەوێکیان ئـــەنوەر بەتـــەنیا دەیخـــواردەوە.. بـــانگم کـــردە ژوورەکـــەم..

ببوورن.. ژوورەکە.. بێ میم.. چونکە من خاوەنی هیچ نیم.. رووم تێکردو لێم پرسی:

((ئەنوەر.. ئەم گەڕەکەی ئێوە زۆر سەیرە.. کەس سەلام لە کەس ناکا..)).

پێکەکەی هەڵداو وتی:

((ئەمین ئەو خەڵکە سەرقاڵن‌و سەدەها ئیش‌و ئەرکیان بەسەرەوەیە.. ناپرژێنە سەر سەلام‌و کەلام..)).

((جا بۆ سەلام کارێکی ئەوەندە زەحمەتە..؟)).

((زەحمەت بێ یان ئاسان.. ئەوانە گوێ بەم شتانە نادەن..)).

((ئەوانە چ کارەن..؟)).

((دکتۆر.. بازرگانی گەورە.. قۆنتەراتچی وەك خۆم.. هەموو بەگزادەو خانەدانن.. بۆ دەپرسی..؟)).

((سەیرە..!)).

((بۆ سەیرە..؟)).

((یانێ ئەوەی خانەدان بێ نابێ کەس بناسێ..؟)).

((بۆ کەس ناناسن..؟ بەڵام ئەوان لەگەڵ کەسانی وەك خۆیان هەڵدەستن‌و دادەنیشن.. چی لە شاعیرو ماعیر بکەن.. ئەوان چ کەڵکێك لە تۆ دەبینن..؟)).

((کەڵکی وەك چی..؟)).

((قازانجێك.. خێرێك..)).

((کەواتە ئێوە قازانج کردوونی بە دۆست‌و هاوڕێ.. بۆیە هەموو شەوێك بەیەکەوە دەخۆنەوە..؟!)).

((ئێ دە وایە.. پیاوێك خێری بۆم نەبێ چی لێبکەم..؟)).

((ئەنوەر.. قسەیەك دەکەم.. بەڵام حەز ناکەم لێم زویر بیت..)).

((بڵێ..)).

«بە رای من پیاو چ لە بیابانێك بژی چ لەم گەڕەكەی ئێوە..!».

«تۆ هەر وایت.. حەزت بە ژیانی ناو هەرچیو پەرچییانە.. ئەو قەرەجانەی ساڵی جارێك خۆیان ناشۆن..!».

«ئەو قەرەجانە زۆر شەریفترن لەو خانەدانانە..».

«زۆربەیان دزو حیزن..».

«دزیش بن بە ئاشكرا دەیكەن.. نەك لە ژێر پەردەوە..».

«بۆ كێت دیوە لێرە دزی بكا..؟».

«هەموویان دزن.. هەموو موڵكدارێك دزە.. بەڵام دزی ژێر سایەی یاساو دەستوورێكی چەوتو چەسپاو..».

«بە شەرەفم ئەو ژنە هەقی بووە تۆی ترۆ كرد.. ئاخر ئەوە عەقڵەكەتە.. بۆیە وات بەسەر هات..!».

«چیم بەسەر هاتووە..؟».

پێكێكی تری ئامادە كردو لە قەهرو خەفەتانا بە یەك بین هەڵیداو چاوەكانی سوور هەڵگەڕانو وتی:

«شارێك بە خەراپە باست دەكا..».

«ئەوانەی باسم دەكەن.. هیچیان بەقەد من پاك نین.. هەموویان لە من ژن حیزترن».

پتر سوور هەڵگەڕاو ویستی قسە بكا.. كەچی خۆی خواردەوە، سەیرێكی منو كتێبەكانی كردو دەستی برد بۆ قاپە ویسكییەكەو هەڵسایە سەرپێو وتی:

«ئەمین نامەوێ دیسان بەشەڕ بێینەوە.. تۆیەك كە بە ژیانی خۆت رازیت هەقت بەسەر خەڵكەوە نەبێ.. سەلامت لێدەكەن، سەلامت لێناكەن.. ئەو خەڵكە سەربەستە.. وا بزانم خۆشت باوەڕت بە سەربەستی هەیە..؟».

«ئەمەیان سەربەستییەكی بۆگەنە..!».

«بەهەرحاڵ.. تۆ ناتوانیت هەڵسوكەوتی ئەو خەڵكە بگۆڕیت..».

دواجار بەر لەوەی بڕواو ژوورەكە بەجێ بێڵێ.. ئاوڕێكی لێدامەوەو وتی:

«ئـەمین.. هەفتەیـەكی تـر دەڕۆیـن.. ڤیـزەو پلیتـی فرۆكـەشمان بڕیـوە.. ئاگات لە خۆت بێ باشترە..».

هـاوارم لێكـرد بێتـەوەو دابنیشـێ، گەڕایـەوە لامو لەسـەر كورسـییەكە دانیشتەوە، ئەمجارەیان قاپەكەی بەسەر دەمەوە ناو لێم پرسی:

«كاكە لێم زویر مەبە.. ئەم گەڕەكە لەعنەتییەی ئێوە پیاو دەكوژێ..».

«خۆشترین گەڕەكە.. خەڵكی خواخوایەتی مەترێكی لێرە دەست بكەوێ».

بە ناچاری وتم:

«وایە..» پاشان لێم پرسی:

«كەی دەڕۆن..؟».

«هەفتەیەكی تر..».

«ئەی من..؟».

«ئەی پێم نەوتیت باجی خەجێ دێو هەموو شتێكت بۆ دابین دەكا..».

«جا ئەو لە من پیرو خەرۆتره..».

«دیـارە دەتـەوێ كچێكی چـواردە سـاڵان خزمـەتت بكـا.. ئـەم پیرەژنێكـی چاكەو هەموو شتێكیش دەزانێ، پاشان جێی متمانەی خۆمانە.. جگە لـەوەش چاوێكی لە سەگەكە دەبێ..».

«ئاخر پێی بڵێ فەرامۆشم نەكا..».

«خۆ هەوەنتە نییە.. بە پارە دێ.. چۆن فەرامۆشت دەكا..؟».

«چەندتان پێدەچێ..؟».

«مانگێك.. كەمتر.. زۆرتر.. نازانم..».

«زۆرە.. لەبەر من تۆزێ زوو وەرنەوە.. ئەنوەر گیـان ماوەیەكـە هـیلاكم..

لەوە دەترسێم کتوپڕ ژانەدڵەکە لێم بداو بمکوژێ..!)).

((نا خوا نەکا.. ترست نەبێ.. هەمیشە تەلەفونت بۆ دەکەین و زووزووش کارتت بۆ دەنێرین..)).

((چاوەڕێ دەبم..)).

پاشان هەڵساو خەندەیەکی برایانە نیشتە سەر لێوانی و بە خۆشەویستی و سۆزو بەزەییەوە سەیری کردم.. کتوپڕ پێم وت:

((ئەنوەر گیان.. واز لە مەسەلەی گوڵناز بێنە..)).

((چۆن واز بێنم.. ئاگات لێیە چ واتەواتێك لە ئارادایە..؟)).

((واتەواتی چی..؟)).

((بیستوومەو دەڵێن بە تەمایە شیرین بدا بە خدری زەڕنگەر.. خۆ تۆ خدر دەناسیت و چاك دەزانیت چ ماڵێکە.. رات چییە..؟)).

لە دڵی خۆمدا لێکم دایەوە.. دیارە.. چەندەها چیرۆکی لەو بابەتەم خوێندبۆوە، پاڵەوانەکە کچە دەخوازێ تا لە خەسووی نزیك بێتەوە، یان دایکە مارە دەکا تا لە کچە نزیك بێتەوە.. لە شەرمو رقانا ئارەقەم دەردا.. لێم پرسی:

((ئەگەر شتی وا ببێ خۆ دەبێ من ئاگام لێبێ..)).

((لەوانەیە.. دوای ئەوەی کە هەموو شتێك دەبڕێننەوە پرسە گورگانێت پێبکەن..!)).

((گەر وابێ.. ئەوە دیارە ئەو ئافرەتە تەواو شووڵی لێهەڵکێشاوە..)).

لەناو دەرگاکە وەستاو بە تووڕەییەوە سەیری کردمو وتی:

((تۆ نەبوویتایە تا ئێستا وەك ئەم پێکە ویسکییە دەمخواردەوە..)).

((ئەی کچەکان..؟)).

((ئەوسا چاریان نەدەماو دەهاتنەوە لای خۆم..)).

((لێیگەڕێ تا دێیتەوە.. ئەوسا بزانین ئەم مەسەلەیە دەگا بە چی..؟)).

((دەگا بە گەوادی.. یانێ دەگا بە چی..؟)).

دەرگاکەی لەسەرم داخستو رۆیشت.. تەنیا مامەوە، زۆر تەنیا، خۆمو ژوورێكو چەند كتێبێك.. دوای هەفتەیەك رۆیشتن، تەنیاتر بووم.. خۆمو كۆشكێكی چۆل.. بۆنی ئەشكەوتێكی ترسناكی لێدەهات، دە — دوانزە ژوور، جارجارە پوورە خەجێ سواری عارەبانەكەی دەكردمو بە ژوورەكاندا دەگەڕام، مووبەق، ژووری میوان، ژووری نووستن.. سیسەمی نەرمی دوو كەسی.. كە دەچوومە ئەو ژوورە ئاخم هەڵدەكێشاو دوو دڵۆپ فرمێسك لە چاوانم دەتكان، لە ئاوێنە بازنەییەكەوە لە رووخساری خۆم رادەمام.. لەوە دەچوو سەیری كابرایەكی نامۆو نەناسیاو بكەم.. بەسەر روومەوە تۆزی مەرگو غەریبیم بینی، ژووری میوانو كورسیو قەنەفەی مەخمەرپۆش، لەنێو گەڕەكێكی ئارامو هێمن، بێ خشپەو جووڵە، ئاخ لە دەست پیاوە بەتاڵەكان.. گەڕەكی داهۆڵەكان، گەڕەكی ئەو ژنانەی گوڵناز لاسایی دەكردنەوە، دەچوومە لای باخچەكەو لە گوڵەكان ورد دەبوومەوە.. گەمەم لەگەڵ سەگەكە دەكردو حەزم دەكرد ئاشنام بێ.. تەنیایی قورسە.. پیاوی تەنیا دار، دیوار، بەرد، ئەستێرە، سەگ، پشیلە، خۆی دەدوێنێ، بیست رۆژ تێپەڕیو چەند جارێك چوومە سەر جادەو نێو كۆڵانەكان.. بەخۆو بە عارەبانەوە غل دەبوومەوە، سەیریان دەكردم.. بە قێزو بێزو.. جارجارەش بە بەزەییەوە.. وام هەست دەكرد.. كەس نەیدەناسیم، كەس سەلامی لێنەدەكردم، لەم ماوەیەدا ئەنوەر سێ جار تەلەفونی كرد.. دەنگم هەڵدەبڕی:

((چاكم.. چاكم.. بەڵام تاوتاوە تەواو پەكم دەكەوێ..)).

جارێكیان زۆر بە نەشئەوە باسی پاریس — ی كردو وتی:

((ئەمین.. چوومە شەقامی شانزە.. شانز.. شانزە..)) بۆم تەواو كرد: ((شانزلزێ..)).

((دەم خۆش ئەمین.. شانزلزێ.. هەتیو ئەمین بورجی ئیڤل — یشم دی..)).

بۆ نا..؟ پارە.. پارە.. پارەت هەبێ سەفەری مەریخیش دەکەی، ئەنوەر باوەڕی بە میمی پاشگرەو منیش قینم لە میمی پاشگرو پێشگرو ناوەڕاستگریشە، منی تەنیاو تڕۆکراو، ئەویش شانزلزێو ئیڤل دەبینێ، هەقی خۆیەتی، باجی خەجێ جلەکانی بۆ دەشۆریم.. جلی چی..؟ بیجامەو فانیلەکان، چێشتی خۆشو بەتامی لێدەنا، دەستاوەکەی.. دەستاوی دایکمی بیر هێنامەوە.. دایکە خۆزگە وا زوو نەدەمردی.. خۆزگە ئەمینی کوڕت دەدی.. هەر تۆ تاکە ئافرەتێك بوویت منت خۆش ویست، بیرت دەکەم.. دایکە، لەو ماوەیەدا چوار جار بۆ دایکم گریام.. پوورە خەجێ دڵی دەدامەوە.. دەتووت منالێکی چوار ساڵانەمو لە رۆژێکی قەڵەبالغی جەژندا لەجیاتی دەستی دایکم دەستی پیرەژنێکی ناشیرینم گرتووە.. بەکوڵ دەگریام.. من بزر بوویمەو دەگریم.. بە دوای دایکمدا دەگەڕام، دوو جاریش هاتە خەونم.. دەیووت:

«ئەمینۆکە.. وەرە کن دایە.. دونیا هیلاکی کردی.. وەرە..» لەتاو تەنیاییو.. بێ ئۆقرەیی خۆمدا بە شەوو رۆژێك رۆمانێکم دەخوێندەوە.. زۆرم نووسی منالی، هەرزەیی، ئێستام.. غوربەتو تەنیایی نێو گەڕەکی خواپێداوەکان.. بەیانییەکیان لە خەو خەستامو تانەیەك.. کتوپڕ تانەیەك نیشتبووە سەر چاوانم.. دونیایەکی تاریكو لێڵ، ئاخر لەو ماوەیەدا هیچ کەسێك لەو گەڕەکە سەری لێنەدام.. ئاخر هەموو سەرقاڵن، برادەرێکی ئەنوەری برام لێی نەپرسیم، بە تەنها باجی خەجێ — م دەدی.. تەنها هەواڵدەرو پەیامنێر، ئەو پیرەژنە بێ دەمو پلە نەبووایە دەمردم.. رۆژێکیان زۆر کتوپڕ دەنگی بڕاو نەهاتەوە، ئەو رۆژە بە خشەخشو لەسەر لەپو دەمو دەستو سك خۆم گەیاندە مووبەق.. ئەو رۆژە تا ئێوارە توانیم کاری خۆم مەیسەر بکەم، بۆ نەگبەتیش رەشەبای شێتو شوومیش تەلی تەلەفونەکەی پچڕاندبوو.. سێ رۆژ بەر لە نەهاتنەوەکەی باجی خەجێ پێم وت: «باجی

خەجێ.. با زوو فریای تەلەفونەکە بکەوین.. نەبا ئەنوەر تەلەفون بکا..!)).

وتی: ((رۆڵە.. ئەمین.. من ئەو دایەرەیە پێ نازانم..)).

وتم: ((باجی خەجێ.. بپرسە.. هەر نزیك سەرایە.. تۆزێ سەرووتر..))

ڕۆژی دووەمیش نەهاتەوە، تۆ بڵێی باجی خەجێ کتوپڕ مردبێ..؟ بۆ نابێ..؟ ڕۆژی سەدەها کەس کتوپڕ لە گەنجو لە پیر دەمرن.. مردن لە گلێنەی چاو نزیکترە.. ئەو ڕۆژەش توانیم کاری خۆم ئەنجام.. بدەم..

ڕۆژی سێیەم تەواو لە پەلوپۆ کەوتم.. ترسی مەرگ ژانەدڵەکەی لێ زیندوو کردمەوە.. چاوەڕێ بووم باجی خەجێ بێتەوە.. نەهاتەوە.. هاوارم کرد.. ژوورەکەم کەوتبووە بنەبانی کۆشکەکە.. چەند جارێك بە دەنگێکی نووساوەوە هاوارم کرد، قیژاندم.. کۆشکەکە دەنگی دەدایەوە:

((خەڵکینە فریام کەون.. من لێرە بەتەنیا دەمرم.. دەمرم.. دەمرم.. م.. م.. م.. م.. م..)) دەنگی دەدایەوە.. کۆشکەکە وەك ئەشکەوت بە پیتی ((میم)) دەنگی دەدایەوە.. دەمرم.. دەمرم.. م.. م.. م.. ئەو پیتەی من بەقەد هەموو دونیا رقم لێیەتی.. نەموێرا چیتر هاوار بکەم.. جا لەنێو ئەو کۆشکانە.. ئەو کۆشکانەی وەك قوتوو داخراون.. لە پشت ئەو دیوارە ئەستوورانەوە کێ گوێی لە دەنگی مردوویەك دەبێ..؟! کەس بە دەنگمەوە نەهات.. کەس نەهات بە هانامەوە.. تا دەهات بەرچاوو بیناییم لێڵتر دەبوو، سەرم کاسو وڕو تەپتر، دەستەکانم دەلەرزین، هەردوو قاچم دلۆپێك خوێنیان تیا نەما، دەتووت دوو لاقی پلاستیکن، ساردو سڕ، بە زەحمەتەوە دەستم دەگێڕا.. بەر کتێبو کاغەزەکان دەکەوت، چیتر دەستم قەڵەمی نەدەگرت، تا دەهات زەردو لاوازتر دەبووم، هەناسەم سوارتر، دڵەکوتێ.. بروسکەی ژانێك، لەنێو مێشکما زەنگێك زرنگەی دەهات، لە خوێنما، خوێنی کەمو بێ کەفما.. تۆ بڵێی زەنگی دەرگا بێ.. کێیە لە دەرگا دەدا..؟ لەوانەیە

ئەو منالە باریکەلە بێ کە هەموو بەیانییان دێو هاوار دەکا: «وردە نان.. یەللا وردە نان..!» یان سوالکەرێکە.. یان.. یان.. هەفتەیەك لەمەوبەر کچە چکۆلانەکەم هاتو وتی: «باوکە یان من یان بەفرین سەرت لێدەدەینەوە..» تۆ بلێی یەکێ لە کچەکانم بێ..؟ نابێ.. نابێ خۆیان بن.. ئەوان بن چۆن ئۆقرە دەگرن..؟ دەرگاو پەنجەرەکانیش دەشکێنن.. زەنگی چی..؟ بە تەواوی گوێم تەپ ببوو، لەوانەیە زەنگی سەعاتی ژووری میوانەکان بێ، لەوانەیە.. ئیمڕۆ حەپەی سەگەکەش نابیستم، کێ هەیە نانو ئاوی بخاتە بەردەم..؟ باجی خەجێ فریامان کەوە.. منو سەگەکە دەمرین، برسیەتی بڕستی لێبڕیم، لەم گەڕەکە تێرەو لە برسانا بمرم..؟! سەیرە.. زۆرجار لەسەر پارچە کاغەزەکان لە برسیەتی دەدوام، لەنێو کتێبەکاندا برسیەتیم دەخوێندەوە.. بەڵام ئێستا خۆم هەستی پێدەکەم.. دەمار دەمار.. ریشاڵ ریشاڵ.. moo.. moo.. کوا با گوێ بگرم.. نەء.. ئەم نووزەیە چییە..؟ خیزەی سنگی خۆمە یان نووزەی سەگەکەیە.. ئەو سەگەی ئەنوەر بەقەد منالێکی خۆی خۆشی دەویست، ئەنوەر.. زووکە وەرەوە.. لەبەر خاتری من نا.. لەبەر خاتری سەگەکەت، پاسەوانی کۆشكو باڵەخانەت، گرنگ نییە.. با بشمرێ.. سەگێکی دیکە دەکڕێ، دە لەبەر خاتری من وەرەوە.. گرنگ نییە.. لە برایەکی گەواد.. دەییوس رزگاری دەبێ، ئەم گەڕەکەش لە مرۆڤێکی زیاد ئازاد دەبێ، لە زەلامێك.. نووسەرێك کە کەس لێرە نایناسێ، چاوەڕێ بووم.. هیچ نەما بیخۆم.. لەسەر سك دەخشیم، بە سەرو سنگ تەکانم دەدا، رۆژی پێنجەم.. تەواو پەکم کەوت، نەمتوانی لە ژوورەکە بچمە دەرێ، دەستێکم بە رەفەی کتێبخانەکەوە گرت، ویستم خۆم بخەمە سەر پشت.. نەمتوانی.. رەفەکە بە دەستمەوە هات.. کەوتمە ژێر دەیەها کتێب.. گەر لەنێو ئەو گەڕەکەدا نەبووایە.. چی لە مەرگی نێو کتێبان جوانترە..؟! هەر لەو ژوورە مامەوە،

هێـدی هێـدی دەمـردم، هەسـتم بـەوە دەکـرد دەمارەکـانم یەکـە یەکـە وا دەتوێنەوە، کتومت لەوە دەچوو بکەومە نێو باوەشی خەوێکی قووڵ، بەرچاوم تاریکتر داهات، ژوورەکە بوو بە تاریکستان، سەرەتا گوێم هەڵدەخست.. هاتو هـاوارێکی زۆر دوور لـە گوێمـا دەزرنگایـەوە، هـۆڕنی ئوتمبێلێـك، زریکـەی منداڵێـك، جریـوەی چۆلەکەیەك، وەڕینـی توولـە سـەگەکە، تـۆ بڵێـی سـەگەکە مردبـێ..؟ مـن یـان ئـەو پـتر بەرگـەی برسـیەتی دەگـرین..؟ تـۆ بڵێـی پـوورە خەجێ مردبێ.. یان هەر تەنها نەخۆشەو.. سـەیرە لـەپڕ دەرکەوێتـەوە.. بـۆ نەهاتـەوە..؟ تـۆ بڵێـی گوڵنانزیشـیان کوشـتبێ..؟ کـێ دەزانـێ..؟ کچـەکانیش دەنگیان نییە.. گەڕەکەکەش زۆر خامۆشـە، مـردووە، منـیش بێـدەنگو تـەنیا دەمرم، تەواو.. ئاگام لە هەموو شتێك بڕا، نـە ڕەنـگ مـاو نـە دەنـگ، گەڕەکـە کۆنەکـەی خۆمـان بووایـە تـا ئێسـتا هـەزار کـەس لـە دەرگـای دەدا، نـەء.. لـە دەرگادانی ناوێ.. دەرگاکان هەمیشە والاو لەسەرپشتن، مناڵە چەتوونەکان بـە دوای کـۆترو کۆلارەیەکـدا دوو سـەد جـار بەسـەر دیوارەکانـدا هەڵدەگـەڕان، دەهاتنە سەربانو ناو حەوشەکە، لە پەنجەرەکانەوە سـەیری نـاو ژوورەکانیـان دەکرد، پەنجەرەی چی..؟ دەلاقەو کونو کەلەبەری گەورەو فراوان وەك دەمی ئەشـکەوت کراونەتـەوە، لـەو کـونو کەلەبەرانـەوە دەهاتنـە ژوورێ منـی مردوویان دەدی، بە دەم هاواری پاكو پـڕ ترسیانەوە ژنـانو پیـاوان دەڕژانـە نێو ژوورەکەم، پیاوان خوێنو ژنان شیری سپیو پاکی مەمکانیان دادەچۆڕاندە نێو دەمم.. زیندوو دەبوومەوە.. ئەمجارەیان دەمتوانی باس لـە مـەرگو ژیـان بکەم.. دەکەوتمەوە نووسین.. ئێرە ئەوێ نییە، لێـرە کـەس لـە دەرگـای کـەس نادا، کەس لە کەس ناپرسێ، تـەواو بـۆ حەوتـەمین ڕۆژ مـن مـردم، چاوەڕێم کرد وەك مردوویەك بمشۆن.. پاكو تەمیز بمشـۆن، نـەء.. لـەم گەڕەکـە کـەس شك نابەی مردوو بشوا.. کێ ئەو دەستە پاكو ناسکانەی خـۆی بـە مـن پـیس

دەكا.. ئەو دەستو پەنجانەی بۆنی پارەو شەهوەتو خیانەتیان لێدێ، حەزم نەدەكرد لەو ژوورەداو بەتەنیا بمێنمەوەو بۆگەن بكەم، كرمەڕێز بم، مێروولەو مێشو مەگەز بەربێتە گیانم، نەدەكرا دۆستۆیڤسكیو كازانتزاكیو ئیتماتۆفو لۆرانسو هێمنگوای ژێر بۆن بكەون.. نە دەكرا.. چاوەڕێ بووم، لەو گەڕەكە پاكە، لەنێو كۆشكو باڵەخانەی بەرزو باڵا.. كەس نەیزانی من مردووم.. هەستامەوەو كولخانی حەمامەكەم ئاگردا، بۆ دواجار پاك خۆم شۆری، چاوەڕێ بووم یەكێك بێو سێ چوار مەتر خامی سپیم بۆ بكڕێ.. نەبوو.. دوو پارچە خامی تۆز لێنیشتووم لەسەر یەكێ لە قەنەفەكان هێناو وەك هیندییەكان خۆم تێوەپێچا.. سەرم دانەپۆشی، چاوەڕێ بووم وەك مردوویەك كە چوار كەس بیناسێ بمخەنە ناو تەرمێك، لەم گەڕەكە ناسكە كەس تەرم ناخاتە سەر شان، لە ژووری مەرگەوە تا نێو گۆڕەكەی بە ئوتمبێل دەیبەن، رۆژێكی تریش لەو كۆشكەدا مامەوە، دواجار لە چاوەڕوانی بێزار بووم، كەس دەنگی نەبوو.. رەنگی نەبوو.. خۆم تەرمی خۆمم خستە سەر شانو رووەو دەرگای دەرەوە ملم نا، تەرمەكەم گەیشتە نێو كۆڵانو كەس نەیدی، من كە زیندوو بووم كەس سەیری نەدەكردم، كەس نەیدەبینیم.. ئێستا كە مردووم كێ دەمبینێ، یەكە یەكە لە دەرگای كۆشكەكانم دا.. وتم: براینە.. پیاوماقوڵینە.. هۆ بەگزادەو خانەدانەكان من مردووم.. خێرتان دەگا تا گۆڕستانەكە بمبەن، یەكە یەكە دەرگایان داخست، جنێویان پێدام.. تفیان لێكردم.. دەیانووت:

«تا ئێستا كەس نەیبیستووە مردوویەك لە دەرگای ماڵان بداو بڵێ: وەرن بمنێژن.. ئاخر زەمانە..» دواجار چارم نەماو خۆم لاشەی خۆمم هەڵگرتو بە دارەدار رووەو گۆڕستانەكە ملم نا، ماندوو بووم، ئارەقەی رەشو شینم كرد، خامە سپییەكەی بەرم ئاوی لێدەتكا، ئارەقەی ساردی مردوویەك، كەس منی

نەبینی، من هەموو کەسم دەدی، جا کێ ڕۆحێکی تەنیاو بریندار دەبینێ.. بۆ دواجار لە شەقامو درەختو ئافرەتەکانو منداڵانو پیاوان ورد بوومەوە.. سەرم هەڵبڕی بۆ شینایی ئاسمانو گریام.. فڕندەکانی ئەو ئاسمانە.. گرانە ئەو هەموو شتانە جێ بێڵیت.. گرانە.. ماسی ڕەنگاوڕەنگی سەدەها چیرۆك لەنێو دەریای چاوانم.. لە حەوزی ڕۆحما نەدەمردن، هەر ئەو ڕۆژە سێ چوار کەسی دیکە مردبوون، کە گەیشتمە سەر گۆڕستانەکە خەڵکێکی زۆر ڕژابوونە ئەو ناوە، لەتەك کێلەکان.. لەژێر سێبەری درەختەکاندا دانیشتبوون.. ماتو مەلوول وەستابوون، ئوتمبێلێکی بێ شوماریش ڕژابوونە دەوروبەری گۆڕستانەکە، خەڵکێکی بێدەنگو خامۆش.. خامۆشی بەر سێبەری ترسی مەرگ، سڕو سەرسام، هەندێکیان بێ دەنگ دەگریان، هەندێکیان نەك هەر بە هاتو هاوارەوە دەگریان.. بەڵکو دەیانبۆڕاند، هەموو شتێکی نێو گۆڕستانەکە خەمی لێدەتکا.. ترسو سام.. دار ئەرخەوانەکان، کێلەکان، خۆڵو دارو بەرد، قەفەزەکان.. چەند گۆڕهەڵکەنێکیش لەگەڵ خاکەکە کەوتبوونە شەڕ.. بێڵو خاکەنازیان دەوەشاند، لەسەر گردەکەوە سەیری ئوتمبێلەکانم کرد.. نەء.. کابرایەکی گەورە.. زۆر قەبە مردووە، چوومە نێو خەڵکەکە.. پاڕامەوە.. دەستم خستە سەر خاکەناسو بێڵی گۆڕهەڵکەنەکان.. پاڕامەوە.. بە هەموویانم وت: ((من مردووم..)) کەس پێی نەزانی، ئێوە گۆڕێکم بۆ هەڵکەنن.. قۆرتێکی قووڵم بۆ لێبدەن.. قووڵ بەقەد برینەکانم.. کەس پێی نەزانی، هەر کەس لە خەمی خۆیدا بوو.. لێرەو لەوێش سێو چوار سەریان لە بن گوێی یەکدی نابوو.. باسی چی دەکەن..؟ لەنێو ئەو هەزارەها گۆڕەدا لە چ خەونو پیلانو پرۆژەیەك دەدوێن..؟ ئافرەت.. پارە.. یان میراتی زۆری کابرا..؟ جاران نییە.. گۆڕهەڵکەنیش پارەی دەوێ.. منیش جگە لە خامێکی سپیو عومرێکی ڕەش هیچ شك نابەم.. کوڕینە.. نەجیبزادەینە گۆڕێك..

تەنها گۆڕێك.. كەسیان وەڵامیان نەدامەوە، تا درەنگی ئێوارە چاوەڕێ بووم.. كەس لەوێ نەما.. بەتەنیا هەر خۆم بە نینۆك، بە چنگ، بە دەستو دەمو ددان گۆڕێكم بۆ خۆم لێدا.. هەر لەسەر گۆڕە كۆنەكەی پیرەدایك.. گەیشتمە سەر ئێسكو پرۆسكی دایە.. باسكم تێوە ئاڵاند.. وەك سەردەمی منداڵی لە ئامێزی گرتم.. «هاتی.. رۆڵە.. بەخێر بێی..!».

بە جووتە گریاین.. منو دایەو گۆڕێكی قووڵ.. بۆ دواجار بەر لەوەی رابكشێمو بچمەوە نێو منداڵدانی دایكم.. بەنێو گۆڕەكاندا پیاسەم كرد.. بێ عەرەبانە.. رۆحێكی بریندار پێو پلی بۆچییە..؟! گۆڕی زۆر كۆنو نوێ، لێرەو لەوێ، كێلی ساغو كێلی شكاو، خەفەتێك دایگرتم، هەتا لێرەش..؟! لەنێو ئەم مردووانەش جیاوازی هەر هەیە، ئەوەتا خواپێداوەكان بەقدە نیوە كۆشكێك گەچو چیمەنتۆو مەڕمەڕیان لە گۆڕەكانیان خەرج كردووە.. ئەوەتا سەدەها گۆڕی بە چەترو پەنجەرەو دەرگا قەفەزی جوان، شیشی ئاسنینو ئەلەمنیۆم، دەیەها بەردی نایابی هەندەران، هەتا لێرەش.. دوای مەرگیش.. هەی بە لەعنەت بن.. دیسانەوە خۆیانن.. ئەوانەی باوەڕیان بە میمە، ئیمڕۆ یەكێ لە خانەدانەكان سەدەها زەلامو ئوتمبێلی دوا مۆدیلی بە دواوە بوو، منیش هەر خۆم.. بەتەنیاو بێ كەس.. منی بێ میم.. تەرمی خۆمم خستبووە سەر شان.. سەدەها گۆڕیشم دی كە تەنها تەپۆلكەیەك خۆڵو بەردی بەسەر یەكدیدا كەڵەكەكراو بوون، دوو بەردی خوارو ناڕێكیش ببوون بە كێلی گۆڕەكان، دوو بەردی بێڕەنگو ناشیرین.. كە دەكرێ بخرێنە سەر كونی زێرابێك.. یان بەردبەستی نێو ئاودەستێك.. ئێوەن بەستەزمانەكان.. ئەوانەی خاوەنی هیچ نەبوون، دواجار بەر لەوەی رابكشێم، لە خەفەتی سەدەها گرفتو گرێو پرسیار.. لە قەهری ئەو جیاوازییە.. مناڵانە كەوتمە شكاندنی قەفەزو چەترەكان.. كێلە ساغو نایابەكان.. بەردە رەنگینو

مەڕمەڕییەکان، تا دەهات دونیا تاریکتر دادەهات، بەتەنیا خۆم پاشای نێو گۆڕستانەکە بووم، ئەو شەوە سەدەها چەترو قەفەزو کێلی جوانم شکاند، وەك شێت، وەك گۆڕهەڵکەنە.. وەك عفریتێك کەوتمە هەڵکەندنی گۆڕەکان.. تا گەیشتمە سەر ئێسكو پرۆسکی مردووەکان، تا نیوەشەو توانیم جێگۆڕکێ بە مردووەکان بکەم.. کێ دەزانێ..؟ مردووانی گۆڕە بێ کێڵەکانم خستە نێو گۆڕە لە مەڕمەڕ هەڵبەستراوەکان، بە خشەخش بردمنە لای گۆڕی ژێر چەترو قەفەزدارەکان، مردووانی ژێر چەترو قەفەزەکانیشم گواستەوە نێو گۆڕە پەڕپووتو بێ ناونیشانەکان، زۆر ماندوو بووم، قاقا پێدەکەنیم.. گۆڕستانە خامۆشەکە دەنگی دەدایەوە، تۆ بڵێی بەیانی پێی بزانن..؟ دواجار پڕبەدەم جرتێکم بۆ خۆم کێشا.. بە خۆمم وت:

«کەرە.. ئەم جێگۆڕکێیە بە مردووەکان مەکە.. بڕۆ.. گەر پیاویت.. ئەم جێگۆڕکێیە بە زیندووەکان بکە..!» لەسەر گۆڕێك دانیشتمو تێر گریام.. بە هەردوو چاو.. ئێسقانە پواوەکانیشم فرمێسکیان لێدەتکا، دواجار بێزار بووم.. ماندوو، بەر لەوەی بچمەوە نێو گۆڕەکەمو رابکشێم چەترێکم بە پێوە نەهێشت، وەك دێو شیشەکانم خوار دەکردەوە، مەڕمەڕێکی ساغم تیا نەهێشت، ویستم بچمە نێو گۆڕێکی چەتر بەسەر، هەرچەندی کردم بێزم نەهات، دواجار چوومەوە نێو ئەو گۆڕەی بە نینۆکەکانی خۆم هەڵمکەندبوو، من بەهێزی دێوو عفریتێك دەجووڵام..

«دایکە.. هاتمەوە..».

«بەخێر بێیتەوە رۆڵە.. ئەوە لە کوێ بووی..؟».

«قەفەزەکانم دەشکاند.. دایکە..».

«ئا.. گەورە نەبووی.. هەر مناڵە لاسارەکەی جارانیت..!».

وەك جاری جاران چوومەوە باوەشی.. کەوتمە نێو منداڵدانی.. تەڕو

گەرم.. بۆنی خوێنێکی پیرۆزی لێدەهات.. حەزم کرد بسرەومو ئارام بنووم.. چاوم لێك نا.. سەیرە.. چاوم هەڵێنا.. هەموویان زەق زەق سەیریان دەکردم.. چاوانی پڕ لە میهرو سۆزو زیرەکی.. بە دەم زەردەوە بە چواردەوری گۆڕەکەمدا هەڵقەیان بەست.. ساتێ بێدەنگ بوون، دوایی دایانە پرمەی گریان.. هەموویان هاتبوون.. وتم:

«ئێوە چۆن زانیتان من مردووم..؟!».

وەڵامیان نەدایەوە.. بۆم دەگریان.. تکەی فرمێسکەکانیان دەرژایە نێو گۆڕەکەم، لەبری بەردو خۆڵ دەنێو فرمێسکی ئەواندا مەلەم دەکرد.. هەر هەموویان هاتبوون: تۆلستۆی، دۆستۆیڤسکی، تۆرگینێف، بەلزاك، فلۆبێر، برۆست، کامۆ، لۆرانس، جۆیس، شۆلۆخۆف، هاردی، دیکنز، هێمنگوای، کازانتزاکی، چیخۆف.. مۆپاسان.. هەر هەموویان.. گەلێ لەو زاتە گەورانەی لە سەردەمو زەمانێکی زوودا ژیاون.. ئەوانەی منیش نەمدەناسین.. گریان.. بۆ من گریان، گۆڕەکەیان پڕ کرد لە ئەسرین.. ئەسرینی پاك.. وتم:

«خەجاڵەتم مەکەن.. ئێوە بۆ هاتن.. بۆ ئەو هەموو ئەرکەتان کێشا..؟».

وەڵامیان نەدایەوە.. دواجار ئەوەندە گریان.. کەوتمە نێو گۆمی فرمێسکی ئەو زاتە گەورانە.. بوومەوە دەڵەمەیەکی پاك لەنێو منداڵدانی دایکمدا مەلەم دەکرد.. لەنێو پەردەیەکی زۆر تەنكو گەرمو تەڕ، زۆر ئارامو ئاسوودە بووم، لەنێو ئەو گۆڕە بێ کێلەدا بۆ دواجار چاوم لێك نا، گۆڕێکی تەنیاو پیرۆزی پڕ لە فرمێسکی پاك.. دوا مەنزڵگا.. دوا ماڵم.. دوا گۆڕم.. نەء.. دوا ماڵ.. دوا گۆڕ.. بڕووخێ میم.. بڕووخێ.. تۆ بڵێی ئەوان هاتبنەوە..؟ لەوانەیە.. رەنگە وای بۆ بچن من هەڵاتووم.. بێزاری.. تەنیایی زۆری بۆ هێناومو رامکردووە، کە تەرمەکەی خۆم خستە سەر شانو هاتمە دەرێ سەگەکەم نەدی.. لەوانەیە لە برسانا هەڵەتە بووبێ.. تۆ بڵێی بە

دوامـدا بگـەڕێن.. نـازانن مـن مـردمو کەسـیش لـەو گەڕەکـە سـەرقاڵە پێـی نەزانی.. رەنگە پۆلیسیش ئاگادار کەن، ئاخر نەبووە پیـاوێکی زرتو زەلام لـە شـارێکدا ون ببـێ.. لـە گـەڕەکێکی وا تەقـەت، ئـەوان بـا بگـەڕێن.. تـا ئـەوان دەگـەڕێن مـن گۆشـتو ئێسـقانم لـەنێو فرمێسـکی گۆڕەکـەدا دەتوێتـەوە.. دەتوێتـەوە.. دەتوێتـەوە.. زەوی تینـووش.. تـك تـك مـن هەڵدەمـژێ.. لەگـەڵ ئاوی کارێزەکان تێکەڵ دەبم.. ئێوەمانـان دەمخۆنـەوە.. بـێ ئـەوەی بـە خۆتـان بـزانن گۆشـتو ئێسـقانی تـواوەی مـن دەخۆنـەوە.. لەگـەڵ خـوێنی نێـو دەمارەکانتـان تێکـەڵ دەبم.. کەواتـە مـن نـەمردووم.. لـەنێو خـوێنی ئێـوەدا دەژیـم.. کـە ئێـوەش دەمـرنو دەتوێنـەوە.. مـن دیسـانەوە تێکـەڵ بـە ئـاوی کارێزەکانتان دەبمەوە..!!

گەلاڕێزانی (1986)
سلێمانی

ميم